

2012

MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE

PO TRZECH LATACH
OD UKOŃCZENIA STUDIÓW
ROCZNIK 2009

RAPORT Z BADANIA

Komisja ds. monitorowania karier
zawodowych absolwentów

31 października 2012 r.

PWSZ
w Pile

SPIS TREŚCI

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW.....	3
I. ORGANIZACJA BADAŃ /Hanna Filipowicz, Emilia Lewicka-Kalka/	4
1.1. Założenia i cele badań.....	4
1.2. Metodologiczne ramy badań.....	5
1.3. Przebieg badań i monitorowanie zwrotów	7
II. SYLWETKA ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE /Emilia Lewicka-Kalka/	9
2.1. Pytania „metryczkowe”	9
2.2. Jakość i warunki studiowania oraz efekty kształcenia	14
2.3. Status na rynku pracy	17
2.4. Oczekiwania względem pracy zawodowej i zadowolenie z pracy	27
2.5. Podnoszenie kwalifikacji/kształcenie ustawiczne po ukończeniu studiów	29
2.6. Wnioski absolwentów	33
III. ABSOLWENCI UCZELNI Z PODZIAŁEM NA INSTYTUTY I KIERUNKI STUDIÓW.....	36
3.1. Absolwenci Instytutu Ekonomicznego /Rafał Zdzierela/	36
3.2. Absolwenci Instytutu Humanistycznego /Emilia Wąsikiewicz-Firlej/	42
3.3. Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia /Zdzisława Filipiska/	45
3.4. Absolwenci Instytutu Politechnicznego /Stanisław Różański/	52
STRESZCZENIE WYNIKÓW BADAŃ	59

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

Lista tabel

Tabela 1. Ankiety Absolwenta złożone w latach 2008-2012	6
Tabela 2. Liczba uzyskanych odpowiedzi	6
Tabela 3. Prosimy określić wagę, jaką Pan(i) przywiązuje do poszczególnych celów życiowych	18
Tabela 4. Kryteria rekrutacji dla aktualnego pracodawcy	22
Tabela 5. Miejsce zakładu pracy według branż	23
Tabela 6. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie	54

Lista wykresów

Wykres 1. Wiek respondentów	9
Wykres 2. Ukończona szkoła średnia/ponadgimnazjalna	9
Wykres 3. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile	10
Wykres 4. Ocena na dyplomie ukończenia studiów	10
Wykres 5. Aktywność zawodowa / inna w trakcie studiów	11
Wykres 6. Główne motywy wyboru studiów w PWSZ w Pile	12
Wykres 7. Motywy wyboru kierunku studiów w PWSZ w Pile	12
Wykres 8. Gdyby istniała możliwość ponownego wyboru studiów	13
Wykres 9. Zadowolenie z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług	14
Wykres 10. Stopień opanowania poszczególnych kompetencji (przed i po studiach)	15
Wykres 11. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach	15
Wykres 12. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych	17
Wykres 13. Moment znalezienia pierwszej pracy	19
Wykres 14. Główne kryteria wyboru pierwszego pracodawcy	20
Wykres 15. Aktualny status na rynku pracy	20
Wykres 16. Kryteria rekrutacji dla pracodawców	21
Wykres 17. Sektor pracodawcy	23
Wykres 18. Zakres działania firmy	24
Wykres 19. Wielkość zatrudnienia w zakładzie pracy	24
Wykres 20. Stanowisko służbowe	25
Wykres 21. Miesięczne zarobki brutto	26
Wykres 22. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy)	27
Wykres 23. Powody ostatniej zmiany miejsca pracy	27
Wykres 24. Elementy statusu zawodowego	28
Wykres 25. Właściwości pracy zawodowej	28
Wykres 26. Formy kształcenia, w których respondenci podwyższali kwalifikacje	30
Wykres 27. Formy kształcenia, w których respondenci zamierzają podwyższyć kwalifikacje	31
Wykres 28. Jakimi motywami kieruje się Pan(i) decydując się na dalsze kształcenie?	32
Wykres 29. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów	55
Wykres 30. Zadowolenie respondentów z wybranych elementów statusu zawodowego	57
Wykres 31. Właściwości pracy wykonywanej przez respondentów	57

I. ORGANIZACJA BADAŃ

/Hanna Filipowicz, Emilia Lewicka-Kalka/

1.1. Założenia i cele badań

Współczesny rynek pracy stawia przed młodymi ludźmi szereg nowych wyzwań. W realizacji zawodowej kariery ważna jest dziś nie tylko specjalistyczna wiedza i umiejętności pozwalające skutecznie funkcjonować na rynku pracy, ale przede wszystkim uniwersalność w podejmowaniu wielu ról oraz zdolność adaptacji.

Bezrobocie absolwentów stanowi jeden z najważniejszych problemów polskiego rynku pracy. Dlatego jednym z podstawowych zadań w zakresie aktywnej polityki rynku pracy jest zapewnienie prawidłowego wejścia absolwentów na rynek pracy. Podjęcie pracy zawodowej to jeden z zasadniczych atrybutów dorosłości. Aktywność zawodowa świadczy o samodzielności jednostki, daje szansę uzyskania niezależności ekonomicznej, wiąże się także z poszerzeniem kręgów życia społecznego, wyjściem poza najbliższe otoczenie. Dostarcza osobistej satysfakcji i sprzyja rozwojowi nowych interakcji społecznych.

Obecna sytuacja przejścia z systemu edukacji na rynek pracy jest dla wielu młodych dorosłych sytuacją coraz mniej przejrzystą i coraz trudniejszą do zaplanowania.

Konkurencyjność na rynku pracy, zmienność warunków pracy i wymagań pracodawców stawiają nowe wyzwania przed systemem edukacji. Absolwenci powinni być przygotowani nie tylko do pracy, ale także do wejścia na rynek, a więc do poszukiwania i zmiany pracy (kilkakrotnie, w czasie aktywności zawodowej), do ciągłego doskonalenia swoich kompetencji.

Dlatego kształcenie w uczelniach wyższych nie może już być ukierunkowane jedynie na przekazanie określonej wiedzy, ale musi kształtować nowe kompetencje oczekiwane przez pracodawców, takie jak: mobilność, przedsiębiorczość, proaktywność, innowacyjność.

Nie jest to możliwe bez zwiększenia współpracy pomiędzy sektorem edukacji a sektorem pracodawców, bez uczestnictwa praktyków w procesie kształcenia np. poprzez różnorodne formy wprowadzania studentów w życie własnych organizacji, prowadzenie wspólnych badań, konferencji itp. Takie działania umożliwią lepsze dostosowanie sylwetek absolwentów do oczekiwań stawianych przed nimi przez współczesne organizacje, natomiast organizacjom na skuteczniejsze zarządzanie karierami ludzi młodych.

W myśl Ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, wprowadzony został od 1 października 2011 roku obowiązek monitorowania przez uczelnie karier zawodowych swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy, w szczególności po trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Zapewnienie sprawnego mechanizmu monitorowania losów absolwentów będzie stanowiło jedno z kryteriów oceny instytucjonalnej dokonywanej przez Państwową Komisję Akredytacyjną.

Badanie karier zawodowych absolwentów skierowane zostało do absolwentów wszystkich kierunków, rodzajów (licencjackie, inżynierskie) i trybów studiów (stacjonarne, niestacjonarne) PWSZ w Pile. W niniejszym opracowaniu analizie poddano dane zebrane w 2012 roku (absolwenci z końca roku akademickiego 2008/2009). Podstawę do przeprowadzenia badań stanowią (oprócz wspomnianych zapisów z ustawy *prawo o szkolnictwie wyższym*) wewnętrzne dokumenty Uczelni: Zarządzenie Nr 25/12 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile z dnia 20 czerwca

2012 r. w sprawie wprowadzenia *Procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile* wraz z załącznikiem. Prace nad przygotowaniem raportu nadzoruje Prorektor ds. dydaktyki i studentów, prof. nadzw. dr Donat Mierzejewski, który jest jednocześnie przewodniczącym, powołanej przez Rektora Uczelni, komisji ds. monitorowania karier zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile, w której składzie znajdują się:

- mgr Rafał Zdzierela – członek (Instytut Ekonomiczny),
- dr Emilia Wąsikiewicz-Firlej – członek (Instytut Humanistyczny),
- mgr Zdzisława Filipka – członek (Instytut Ochrony Zdrowia),
- prof. nadzw. dr Stanisław Różański – członek (Instytut Politechniczny),
- mgr Emilia Lewicka-Kalka – członek (Biuro Karier).

Celem monitorowania karier zawodowych absolwentów jest:

- uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem wykształcenia;
- uzyskanie opinii na temat przydatności wiedzy i umiejętności zdobytych w procesie kształcenia z punktu widzenia potrzeb i wymagań stawianych przez współczesny rynek pracy;
- uzyskanie informacji na temat dalszych planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów;
- dostosowanie kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

1.2. Metodologiczne ramy badań

Badana populacja

W badaniach empirycznych zastosowano metodę sondażu ankietowego w oparciu o narzędzie badawcze, jakim jest elektroniczny kwestionariusz ankiety. Za pomocą tego narzędzia badano opinie absolwentów wszystkich kierunków i specjalności, obu trybów i rodzajów studiów, pozostających w okresie 3 lat od ukończenia studiów. Badanie dotyczyło więc osób studiujących w PWSZ w Pile w latach 2005-2009 (kierunki inżynierskie) lub 2006-2009 (kierunki licencjackie).

Generalna populacja badanych absolwentów studiów w tym okresie, którzy umożliwili kontakt ze sobą, uzupełniając Ankiety Absolwenta¹ (narzędzie opracowane przez Biuro Karier PWSZ w Pile): **743 osoby**. Założeniem, jakie przyjęto na początku formułowania celu badawczego, było przebadanie całej populacji, niestety ze względu na ograniczenia niezależne: brak możliwości kontaktu z absolwentem wynikający z nieaktualnych danych, odmowa wypełnienia ankiety (patrz niżej), w badaniu w 2012 r. ostatecznie udział wzięły **293 osoby**, co – przy założeniu 5% błędu standardowego, wynikającego z założonego poziomu istotności (95%) – stanowi **reprezentatywną próbę badawczą**.

Sposób pozyskiwania danych teleadresowych/kontaktowych

Studenci kończący studia w PWSZ w Pile, by uzyskać wpis na karcie obiegowej mieli obowiązek złożyć wizytę w Biurze Karier celem identyfikacji ich ewentualnych potrzeb szkoleniowo-doradczych związanych z wkraczaniem na rynek pracy. Podczas spotkania z doradcą zawodowym informowani byli o możliwości wzięcia udziału w badaniach poprzez dobrowolne wypełnienie Ankiety Absolwenta oraz wyrażenie zgody na wykorzystanie danych osobowych wyłącznie na użytek PWSZ w Pile w związku z badaniem losów zawodowych absolwentów.

¹ Ankieta Absolwenta, dotyczy dokumentu uzupełnianego przez absolwentów w PWSZ w Pile w momencie kończenia studiów, pisana z wielkich liter dla rozróżnienia od ankiety absolwenta, pisanej z małych liter, uzupełnianej po trzech latach od ukończenia studiów.

Dotychczas Biuro Karier pozyskało w kolejnych latach akademickich następującą liczbę Ankiety Absolwenta:

Tabela 1. Ankiety Absolwenta złożone w latach 2008-2012

L.p.	Rok kalendarzowy	Liczba ankiet	Liczba odrzuconych ankiet	Ostateczna liczba ankiet
1.	2008	742	23	719
2.	2009	743	22	721
3.	2010	799	24	775
4.	2011	855	5	850
5.	2012	700	-	-
Razem:		3839	74	3065

Ze względu na brak zgody na przetwarzanie danych, niekompletność lub nieczytelność danych z badania wykluczone zostały 74 osoby (łącznie w latach 2008-2011).

Od roku akademickiego 2010/2011 przez pracownika Biura Karier tworzona jest baza danych absolwentów, w której zamieszczono podstawowe informacje o absolwentach PWSZ w Pile, tj. imię i nazwisko absolwenta, kierunek i specjalność ukończonych studiów, informacje o kontynuacji kształcenia, doświadczeniach zawodowych oraz dane teleadresowe, łącznie z adresem poczty elektronicznej. Ponieważ podanie wymienionych danych jest dobrowolne nie wszystkie ankiety zawierają pełne dane.

Liczba osób, które uzupełniły ankietę, w momencie kończenia studiów oraz po trzech latach od ukończenia studiów, na poszczególnych kierunkach, specjalnościach i trybach studiów:

Tabela 2. Liczba uzyskanych odpowiedzi

	Kierunek	Specjalność	Tryb studiów		Po 3 latach	%
			ST	NST	Łącznie	
1.	Budownictwo	konstrukcje budowlane i inżynierskie	10	12	11	50,00%
2.	Ekonomia	gospodarka i finanse samorządowe	50	43	28	30,11%
3.	Ekonomia	informatyka w ekonomii	33	31	27	42,19%
4.	Ekonomia	zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami	44	39	42	50,60%
5.	Elektrotechnika	systemy elektrotechniczno-informatyczne w elektrotechnice	47	21	33	48,53%
6.	Filologia	filologia angielska	19	12	13	41,94%
7.	Mechanika i budowa maszyn	budowa i eksploatacja maszyn	41	21	20	32,26%
8.	Pielęgniarstwo		45	42	29	33,33%
9.	Politologia	edukacja wiedzy o społeczeństwie i historii	43	24	31	46,27%
10.	Politologia	polityka bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe	50	40	40	44,44%
11.	Politologia	praca socjalna	25	29	13	24,07%
12.	Praca socjalna /wówczas funkcjonująca jako specjalność – błędnie wskazana przez absolwentów/		-	-	6	-

1.3. Przebieg badań i monitorowanie zwrotów

Badanie losów zawodowych absolwentów, którzy ukończyli studia w 2009 r. opiera się na wykorzystaniu kwestionariusza badawczego i nosi charakter badania sondażowego.

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów PWSZ w Pile zostało przeprowadzone przy zastosowaniu techniki CAWI (*Computer Assisted Web Interviews*). To technika ilościowa, w której badania prowadzone są przez udostępnienie respondentom kwestionariusza internetowego. Ankiety mogą być adresowane do wybranych grup celowych, klientów sklepów internetowych, internautów odwiedzających portale tematyczne. Silną stroną tego typu rozwiązań jest niewątpliwie ograniczenie czasu i kosztów przygotowania badania, a także samej jego realizacji i przygotowania danych do analizy. Większe poczucie anonimowości uczestników sprawia z kolei, iż narzędzie to okazuje się niezwykle przydatne do poruszania kwestii wrażliwych np. wysokości zarobków. Realizacja badania trwa krócej niż w przypadku badań tradycyjnych, brak jest kosztów prac terenowych, druku i wysyłki materiałów.

Badanie karier zawodowych absolwentów składa się z trzech etapów:

- 1) wygenerowanie w programie dedykowanym badaniu bazy danych absolwentów danego roku akademickiego;
- 2) badanie ankietowe po trzech latach od ukończenia studiów służące określeniu sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy, według następujących zasad:
 - a) pracownik Biura Karier drogą e-mailową zwraca się do absolwentów z prośbą o wypełnienie ankiety dotyczącej ich karier zawodowych;
 - b) ankieta zostaje dostarczona absolwentom drogą elektroniczną poprzez zindywidualizowany link do ankiety;
 - c) w przypadku niewypełnienia przez absolwenta ankiety badawczej w ciągu 14 dni, ankieta zostaje wysłana ponownie;
 - d) w sytuacji, gdy po 30 dniach od wysłania pierwszej ankiety, absolwent nie wypełnił ankiety, pracownik Biura Karier telefonicznie powiadamiał absolwenta o czekającej ankiecie badawczej do wypełnienia;
- 3) badanie ankietowe po pięciu latach od ukończenia studiów, posiadają charakter badania panelowego i służyć będą określeniu zachodzących zmian w sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy. Badanie to zostanie zrealizowane zgodnie z procedurą opisaną w pkt. 2.

W 2009 roku Biuro Karier pozyskało od **743** dane absolwentów i ich zgody na udział w badaniu po trzech latach od ukończenia studiów.

Przed przystąpieniem do realizacji badań w roku 2012 r. uzyskane dane poddano weryfikacji. Spośród złożonych formularzy **22** odrzucono ze względu na brak zgody na przetwarzanie danych lub niekompletność, nieczytelność danych. Do **63** osób wysłane zostały za pośrednictwem tradycyjnej poczty prośby o podanie adresu e-mail – **3** osoby nie odebrały korespondencji. Adres swojej poczty elektronicznej udostępniło zaledwie **8** absolwentów.

667 osób objęto badaniem, tj. wysłano do nich zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu, co stanowi 89,8% złożonych ankiet. Po wysłaniu zaproszenia wróciło **48** wiadomości z informacją o nieaktualnym adresie. De facto skutecznie dostarczono **619** wiadomości elektronicznych. Na wysłane zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu ankiety wypełniły **93** osoby; na wysłane przypomnienie ankiety wypełniło **50** osób. Liczba uzupełnionych ankiet wyniosła **143**. Ponownie wysłane zostało przypomnienie – ankiety wypełniły **3** osoby. Liczba ankiet pozostałych do uzupełnienia: **473 absolwentów poinformowano telefonicznie**. Po informacji telefonicznej pozyskano **150** ankiet (58 osób

nie dokończyło ankiet, ich wyniki nie były brane pod uwagę podczas analizy danych). Ogółem pozyskano **351** odpowiedzi, w tym: niedokończone odpowiedzi **58** (9,4%). Absolwenci wypełnili w całości **293** ankiety (47,33%).

Tabela 2. (podrozdział 1.2. Metodologiczne ramy badań) przedstawia poziom zwrotów ankiet w rozbiciu na poszczególne kierunki i specjalności studiów.

Po każdym zakończonym etapie badań, ankiety zwrotne zostały posegregowane przez dedykowany badaniu program na:

- wypełnione bezbłędnie,
- wypełnione niekompletnie,
- pozostawione bez odpowiedzi,
- niedostarczone do adresata.

Na podstawie uzyskanych danych empirycznych, Komisja ds. monitorowania karier zawodowych absolwentów opracowała do dnia 31 października 2012 r. raport końcowy, według stanu na dzień 30 września, który przedstawiony zostanie Komisji senackiej ds. dydaktyki i studentów. Prorektor ds. dydaktyki i studentów zaprezentuje wyniki badań wraz z rekomendacjami Senatowi Uczelni. Raport oraz uzupełnione przez respondentów ankiety nie zawierają danych osobowych absolwentów.

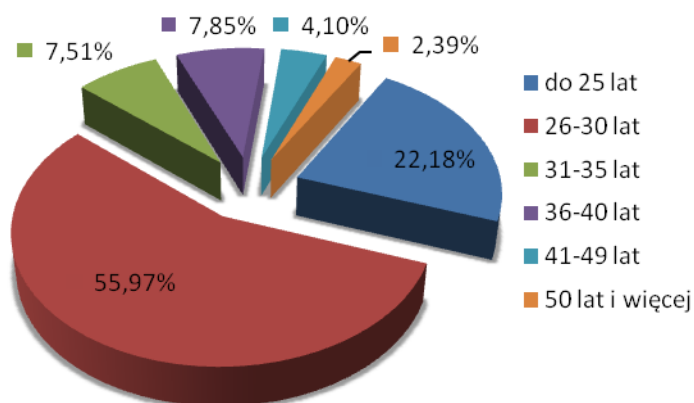
II. SYLWETKA ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE /Emilia Lewicka-Kalka/

2.1. Pytania „metryczkowe”

W niniejszym rozdziale omówione zostaną tzw. pytania metryczkowe, jak płeć, wiek badanych absolwentów, ukończona przez nich szkoła średnia/ponadgimnazjalna; ukończony w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica kierunek i tryb studiów, ocena na dyplomie, doświadczenie edukacyjne i zawodowe za granicą w trakcie studiów oraz wszelka aktywność zawodowa i społeczna. Ponadto rozdział zawiera także informacje dotyczące motywu wyboru kierunku studiów i uczelni.

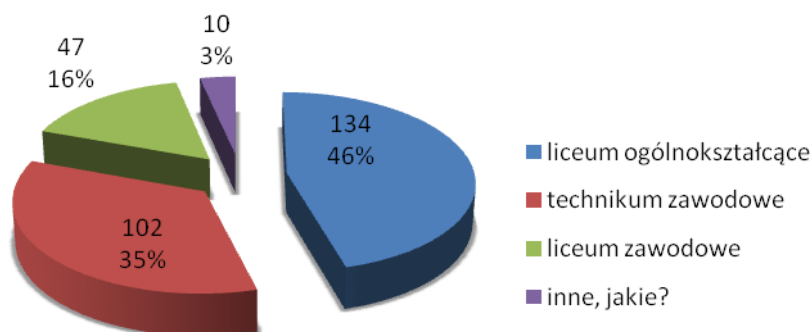
W badanej grupie zdecydowaną większość stanowią kobiety (ponad 56%). Największą grupę respondentów (251 osób, 85,66%) stanowili ludzie młodzi, od wieku poniżej 25 r.ż. do 35 r.ż. Strukturę wieku badanych obrazuje poniższy wykres:

Wykres 1. Wiek respondentów

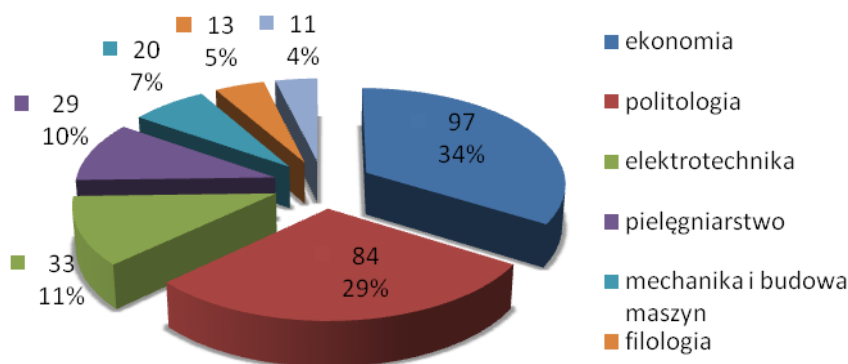
Respondenci byli najczęściej absolwentami liceów ogólnokształcących (prawie 46%) oraz techników zawodowych (34,81%). Kilku absolwentów w komentarzach dokonało wpisu, że są absolwentami szkół policealnych, natomiast dwie osoby studiów magisterskich.

Wykres 2. Ukończona szkoła średnia/ponadgimnazjalna

Największą zwrotność ankiet odnotowano na specjalnościach ekonomicznych (ponad 33%) i politologicznych (30,72%), co wprost koresponduje z liczebnością tych kierunków oraz złożoną liczbą ankiet oraz wyrażoną wolą do wzięcia udziału w badaniu.

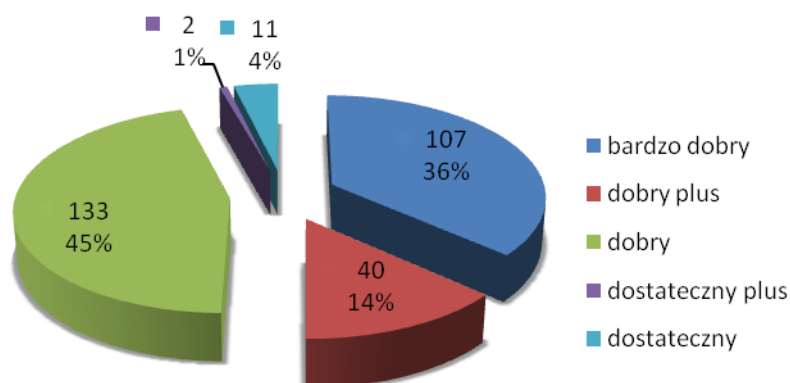
Wykres 3. Ukończony kierunek studiów w PWSZ w Pile

Liczba respondentów, którzy ukończyli studia w trybie stacjonarnym (57,34%) jest wyższa (42,66%) od liczby absolwentów studiów niestacjonarnych (15% przewaga absolwentów studiów stacjonarnych).

Blisko 60% absolwentów legitymuje się oceną dobrą lub dobrą plus (59,04%) uzyskaną na dyplomie ukończenia studiów, więcej niż co trzecia osoba otrzymała ocenę bardzo dobrą. Zaledwie co dwudziesty absolwent posiada na dyplomie ocenę dostateczną lub dostateczną plus.

Wykres 4. Ocena na dyplomie ukończenia studiów

W trakcie studiów pierwszego stopnia tylko 4 osoby (1,36%) posiadały doświadczenie zawodowe (praktyki, praca) lub edukacyjne (studia, kursy) za granicą – wszystkie związane z profilem studiów. W uczelni nie funkcjonował wówczas program Erasmus, dziś w ramach jego założeń studenci mają możliwość odbywania praktyk oraz studiowania w takich państwach jak: Turcja, Słowacja, Rumunia, Litwa, Bułgaria, Belgia.

Badani absolwenci PWSZ w Pile byli aktywni zawodowo w trakcie studiów; blisko 75% deklaruje, że studiując byli jednocześnie:

- zatrudnieni, zgodnie z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą (31,06%),
- zatrudnieni, bez związku z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta (33,79%),
- odbywali ponadprogramowe praktyki lub byli zaangażowani w działalność wolontariacką (5,12%),
- przebywali na stażu (blisko 5%; dotyczy studentów studiów niestacjonarnych).

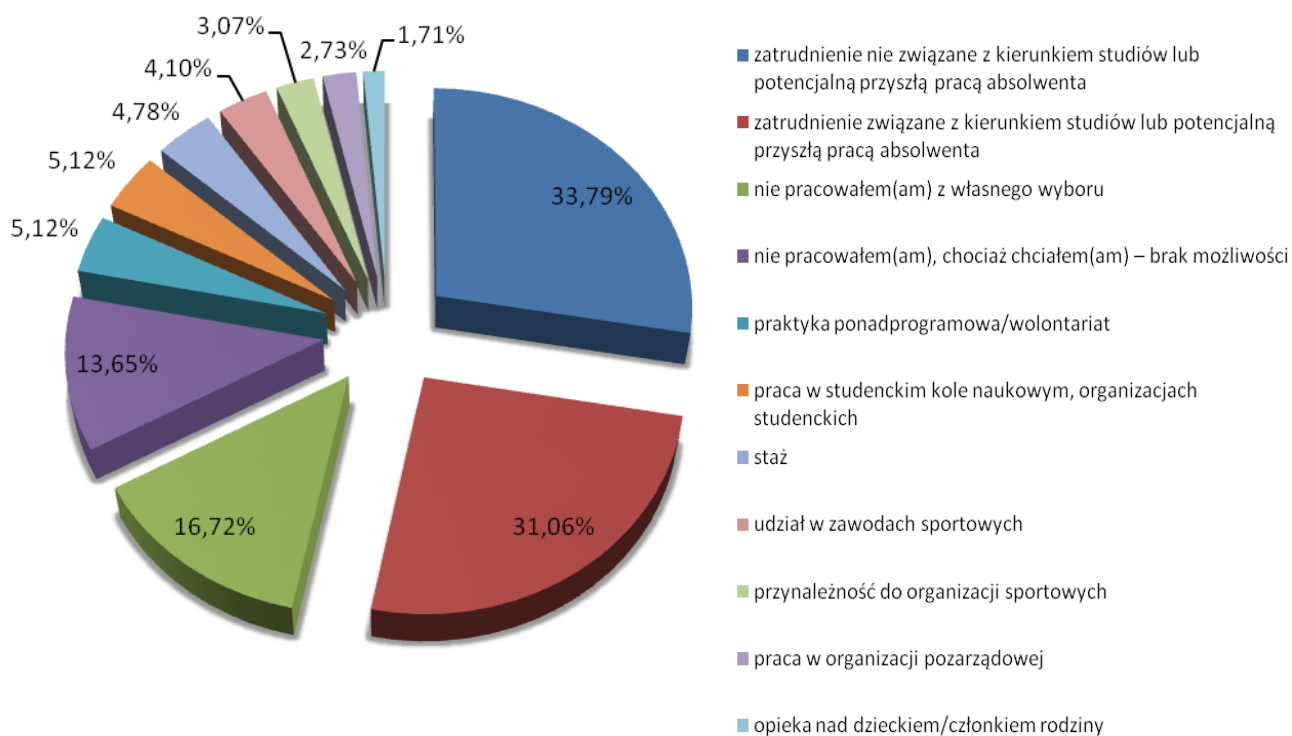
Aktywność studencką/społeczną wykazało zaledwie 15,02% ówczesnych studentów, w tym:

- praca w studenckim kole naukowym, organizacjach studenckich (15 osób),

- przynależność do organizacji sportowych (9 osób),
- pracę w organizacji pozarządowej deklaruje 8 osób.

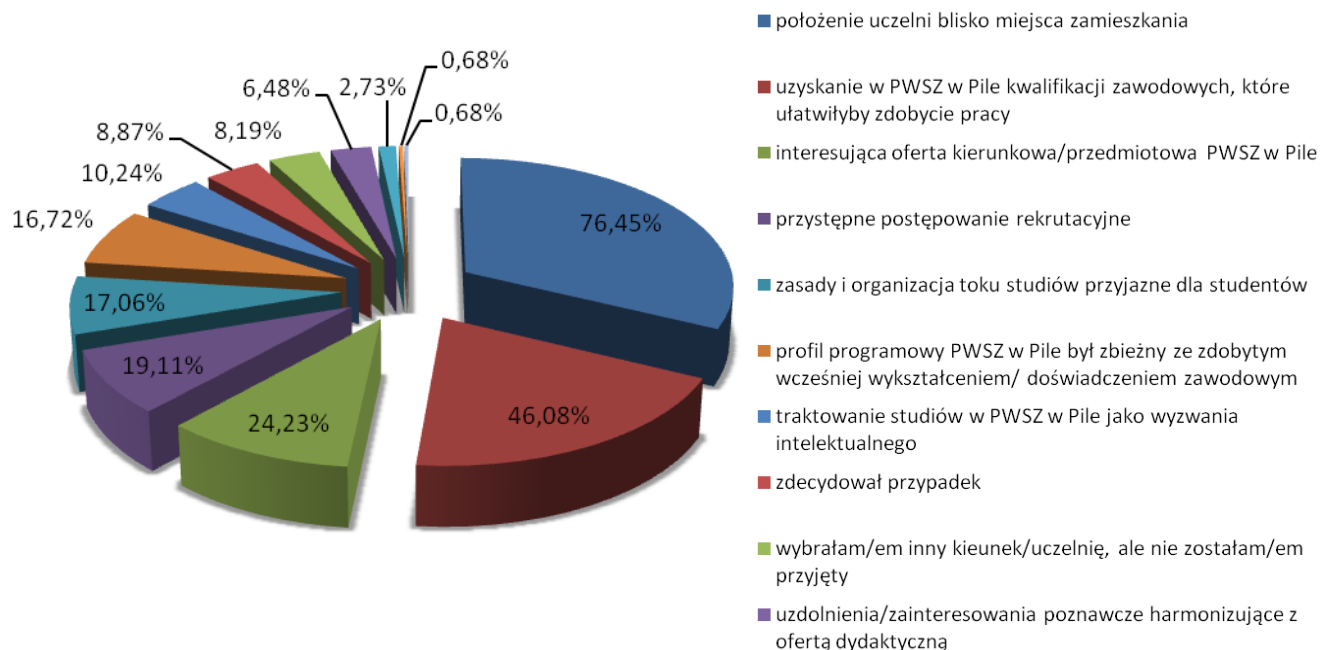
Nad dzieckiem i/lub innym członkiem rodziny opiekę sprawowało 5 osób. Co trzeci ówczesny student (30,37%) nie pracował w trakcie studiów, w tym z własnego wyboru nie pracowało 49 respondentów.

Wykres 5. Aktywność zawodowa / inna w trakcie studiów

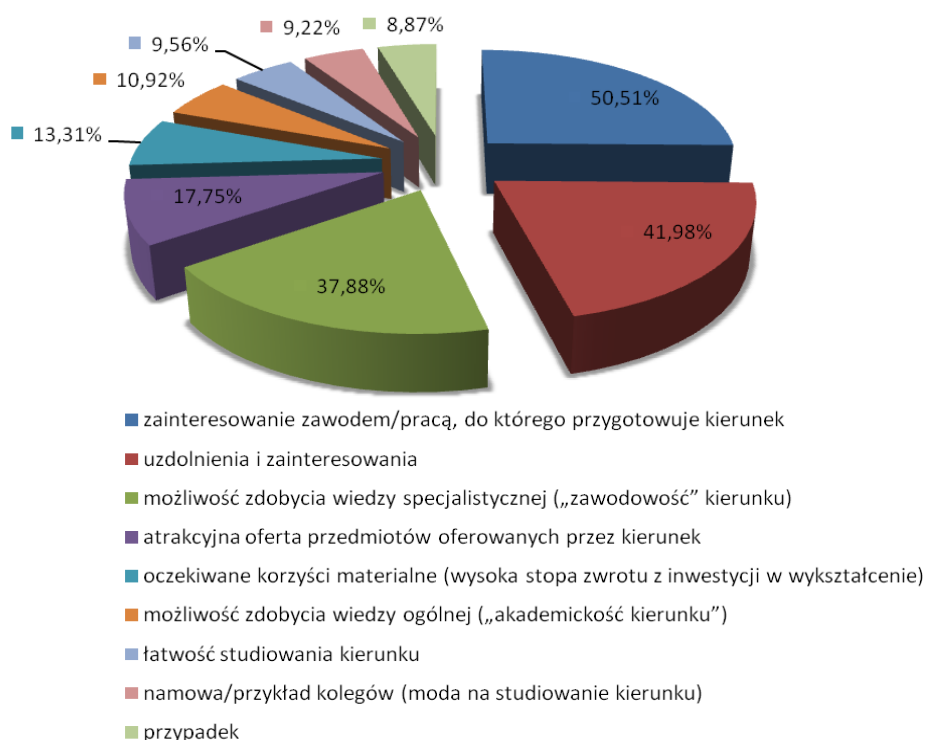
Interesujące z punktu widzenia Uczelni są odpowiedzi dotyczące motywów wyboru PWSZ w Pile, jako dobrego miejsca do kontynuowania nauki. Główne argumenty, które przemawiają za tym wyborem to: położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (ponad 75% wskazań), **uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy** – blisko co drugi ankietowany wyraził taką opinię (ponad 46%); dla respondentów ważna była również interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa Uczelni oraz niemal na równi oceniane: przystępne postępowanie rekrutacyjne, zasady i organizacja toku studiów przyjazne dla studentów, profil programowy PWSZ w Pile był zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/ doświadczeniem zawodowym. Absolwenci w pełni świadomie podjęli studia w PWSZ w Pile; zaledwie mniej niż 9% osób udzieliło odpowiedzi, że o wyborze Uczelni zdecydował przypadek, podobnie – 8,19% osób z powodu nieprzyjęcia na inną uczelnię wybrało studia w pilskiej Uczelni.

Wykres 6. Główne motywy wyboru studiów w PWSZ w Pile

O wyborze kierunku studiów w głównej mierze zdecydowały: zainteresowanie zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (ponad 50% wskazań), uzdolnienia i zainteresowania (blisko 42% wskazań) i możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość” kierunku), co wprost koresponduje z zadaniami państwowych uczelni zawodowych. Mniej istotne w wyborze kierunku studiów okazały się: namowa/przykład kolegów (moda na studiowanie kierunku) i przypadek. Jednak, niemal co 10 absolwent, wybrał kierunek studiów ze względu na **łatwość jego studiowania** (sic!).

Wykres 7. Motywy wyboru kierunku studiów w PWSZ w Pile

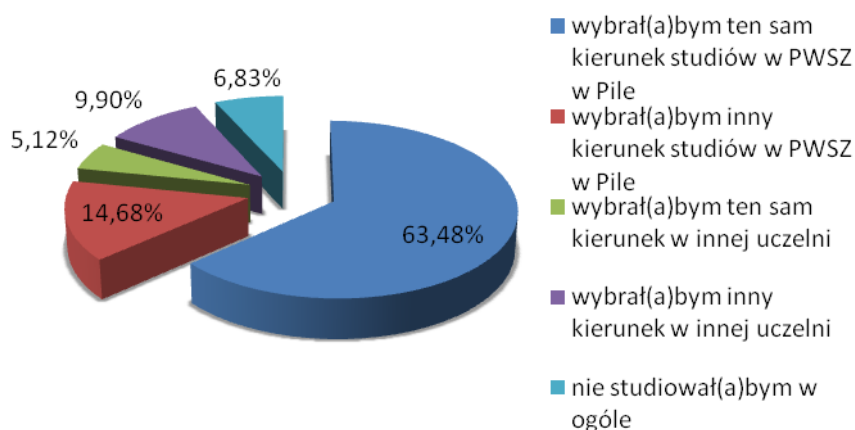

Gdyby absolwenci PWSZ w Pile mogli dokonać ponownego wyboru studiów i kierunku, na których chcieliby studiować, ich wybór padłby na:

- ten sam kierunek w PWSZ w Pile chciałoby studiować ponad 63% respondentów (wśród komentarzy do odpowiedzi pojawiły się również te, natury ogólnej: „ta sama uczelnia, ten sam kierunek, jednak zamiast studiów stacjonarnych wybór padłby na studia niestacjonarne” oraz „liczy się jak wykorzysta się zdobytą wiedzę i jak ona może pomóc w zdobyciu pracy”),
- PWSZ w Pile, na innym kierunku studiów; w komentarzach pojawiły się indywidualne odpowiedzi wskazujące na wszystkie kierunki, znajdujące się w ofercie Uczelni,
- 15 osób wybrałoby ten sam kierunek studiów, jak w PWSZ w Pile, jednak w innym ośrodku dydaktycznym, tj. (najczęściej wskazywane odpowiedzi): Politechnika Poznańska, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Katolicki Uniwersytet Lubelski w Lublinie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- wśród osób, które wybrałyby studiowanie na innym kierunku, w innej uczelni, pojawiały się następujące wskazania:
 - Politechnika Poznańska, kierunek: informatyka, cybernetyka, bezpieczeństwo informacji,
 - Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, kierunek: finanse i rachunkowość, zarządzanie zasobami ludzkimi
 - Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, kierunek: analityka medyczna,
 - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, kierunek: gerontologia, psychologia, geodezja, animacja kultury, administracja, resocjalizacja, prawo, organizacja łączności
 - Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu, administracja,
 - Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
 - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, kierunek: pedagogika,
 - Akademia Muzyczna w Gdańsku,
 - Akademia Wychowania Fizycznego.

Trudu podniesienia kwalifikacji w oparciu o studia wyższe nie podjęłoby się ponownie 20 (6,83%) badanych absolwentów. Pojawił się również komentarz respondenta, który żałuje że ukończył studia: „na skutek podniesienia poziomu wykształcenia straciłem dotychczasową pracę”.

Wykres 8. Gdyby istniała możliwość ponownego wyboru studiów...

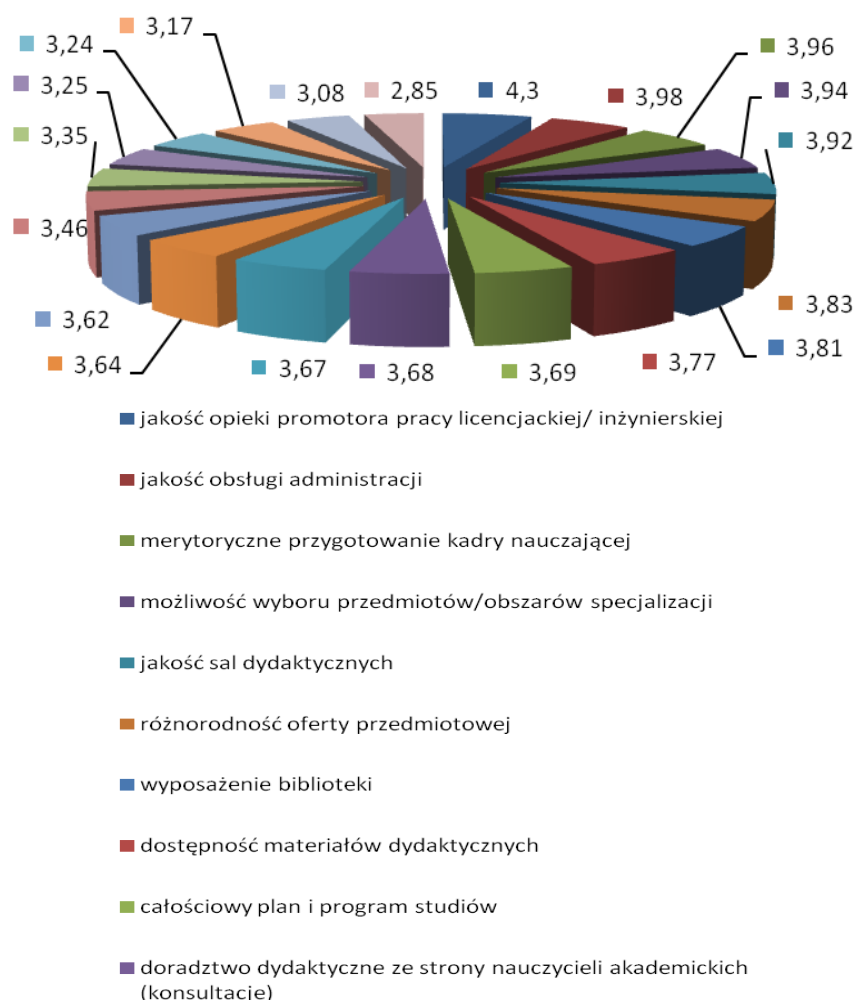

2.2. Jakość i warunki studiowania oraz efekty kształcenia

Niniejsza część Raportu zawiera informacje dotyczące stopnia zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego i warunków studiowania w 20 kryteriach, stopnia opanowania poszczególnych kompetencji (przed i po studiach) oraz diagnozę przydatności treści kształcenia w konfrontacji z wymaganiami rynku pracy.

Ocenie absolwentów poddano realizację procesu dydaktycznego; najwyżej ocenili oni opiekę promotora pracy dyplomowej; ocenę dobrą wystawiono: merytorycznemu przygotowaniu kadry akademickiej, możliwości wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji, jakości sal dydaktycznych, szerokiej oferty dydaktycznej i wyposażeniu biblioteki (średnio 3,91). Nisko oceniono ofertę studenckich kół naukowych (3,08), z czym trudno się zgodzić z przynajmniej dwóch powodów: po pierwsze, liczba kół niemal od początku istnienia Uczelni wynosiła od kilku do kilkunastu pozycji; po drugie, każdy student mógł i może zaproponować nowy pomysł, nową, dotychczas niewykorzystywaną aktywność i założyć nową organizację studencką. Najgorzej oceniono ofertę duszpasterstwa akademickiego, co jednak nie może być oceną obiektywną, z którą trudno się zgodzić, ponieważ wówczas oferta duszpasterstwa akademickiego w Pile dopiero była formowana. Pozostałe kategorie podlegające ocenie byłych studentów, wraz z ocenami, znajdują się na poniższym wykresie:

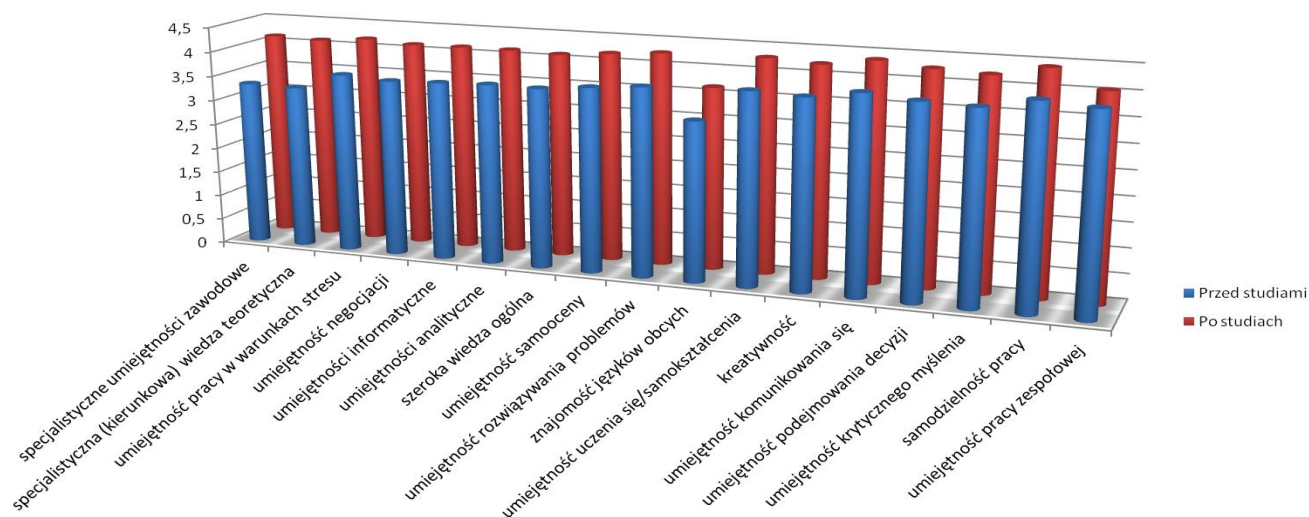
Wykres 9. Zadowolenie z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile

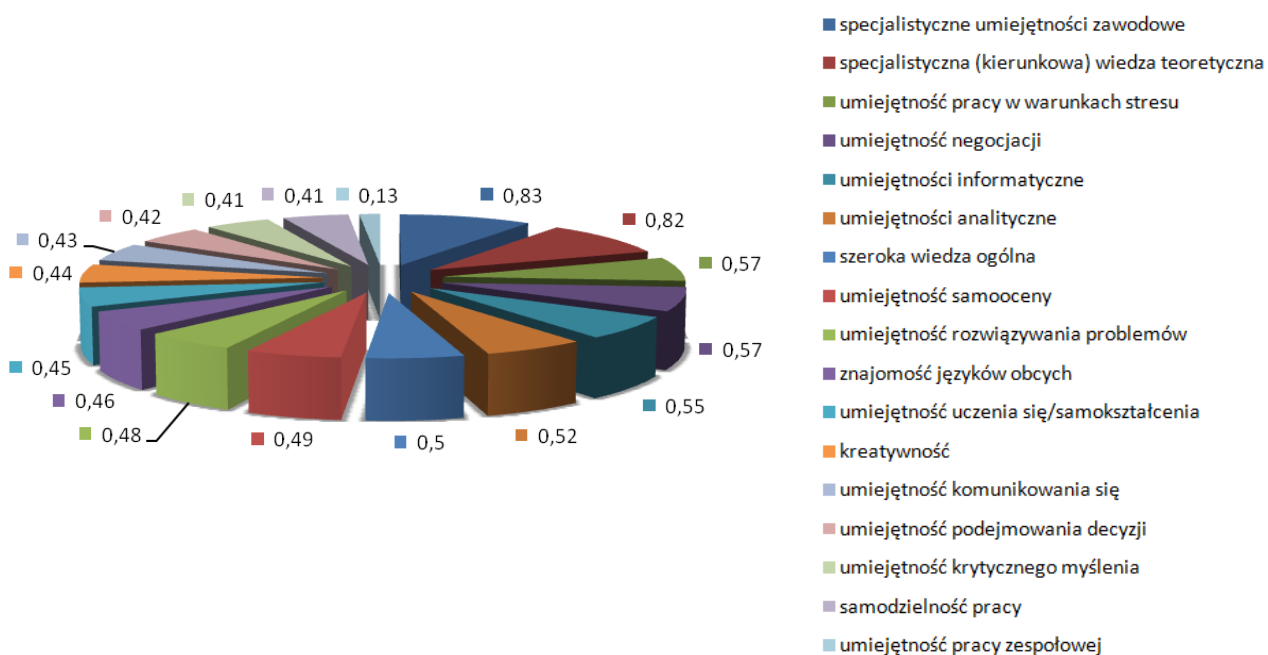
Dzięki ukończeniu studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile kompetencje jej absolwentów wzrosły średnio o pół oceny w skali

5-stopniowej; największą zmianę odnotowano w dwóch kryteriach, gdzie zmiana na korzyść wyniosła blisko 1 punkt, tj.: w **specjalistycznych umiejętnościach zawodowych**, zapewne dzięki odbywaniu licznych, obowiązkowych praktyk zawodowych oraz specjalistycznej (kierunkowej) wiedzy teoretycznej, co oznacza, że Uczelnia kształci odpowiedzialnie i efektywnie – wyraźny jest związek teorii z praktyką.

Wykres 10. Stopień opanowania poszczególnych kompetencji (przed i po studiach)

Wykres 11. Skala zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach

Większość absolwentów (159 osób, tj. 54,27%) jest zdania, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza nie przyczyniła się w ich przypadku do znalezienia pracy, jednak nie wiele mniejsza liczba (134, tj. 45,73%) ma odmienne zdanie dotyczące tej kwestii. Ci, z respondentów, którzy potwierdzili związek zdobytej wiedzy ze znalezieniem pracy, w skali ocen od 1 do 5, rzeczoną przydatność ocenili na 2,91.

Absolwenci zapytani o treści, jakie powinny znaleźć się w programach kształcenia najczęściej odpowiedzieli:

- że należy większą uwagę skupić na praktyce; wprowadzić więcej zajęć praktycznych, zwiększyć liczbę godzin praktyk i rozszerzyć wachlarz zakładów

- pracy i instytucji, w który można odbyć praktykę; „dużo większy nacisk na praktyczne rozwiązywanie problemów na podstawowym poziomie – niewielu studentów wie, jak przełożyć teorię na doświadczenia praktyczne”,
- że w prowadzonych przedmiotach zabrakło wiedzy dotyczącej: praktycznych informacji związanych z Unią Europejską i wykorzystaniem unijnych funduszy; negocjacji z pracodawcą; w przedmiotach ekonomicznych brakowało symulacji (m.in. biznesowych, księgowych), coachingu menedżerskiego; w jaki sposób inwestować zarobione pieniądze;
 - że zajęcia z przedmiotów typu psychologia, socjologia, pedagogika powinny być prowadzone w bardziej praktycznej formie – warsztaty, symulacje zachowań i postaw, studia przypadków;
 - że powinni częściej korzystać z bezpłatnych szkoleń prowadzonych przez uczelniane Biuro Karier, typu: autoprezentacja, kształcenie umiejętności interpersonalnych/komunikowanie się, kreowania własnej kariery zawodowej, umiejętności samokształcenia;
 - że nie bardzo istotne są treści kształcenia, lecz sytuacja na rynku pracy, gdzie coraz trudniej znaleźć zatrudnienie w większości sektorów gospodarki („rynek pracy nie jest przygotowany na taką ilość nowych absolwentów szkół wyższych, dlatego też absolwenci pracują na stanowiskach niezwiązanych ze zdobytym zawodem i wykształceniem!”); „więcej zależy od doświadczenia zawodowego niż od wykształcenia”; „zmienić sytuację na rynku pracy, a nie treści kształcenia” (kilkanaście głosów),
 - „większy nacisk należałoby położyć na kształcenie umiejętności i postaw kreatywnych oraz naukę organizacji pracy”,
 - Uczelnia powinna prowadzić kursy płacowo-kadrowe, pakiet Office, prawo pracy (rodzaje umów, obowiązki pracownika i pracodawcy); prawo ochrony własności intelektualnej, techniki szybkiego/skutecznego zapamiętywania; oprogramowanie komputerowe; tworzenie stron internetowych; spawanie różnymi metodami; sposoby radzenia sobie ze stresem; oprogramowanie – National Instruments: Labview, CVI, CAD, pisanie programów na MESie, Solidworks Simulation; dodatkowe, certyfikowane kursy języków obcych,
 - oferta kształcenia powinna być wzbogacona o studia inżynierskie na kierunku informatyka,
 - wiedza nie przyczyniła się do zdobycia pracy, tylko do podniesienia kwalifikacji,
 - dla innych uzyskanie pracy zależy od splotu korzystnych wydarzeń („łut szczęścia”); inni uważają, że pracę można zdobyć wyłącznie dzięki sieci kontaktów i nepotyzmowi,
 - a także, że wybierając określony kierunek studiów liczyli się z faktem, że mogą nie znaleźć zatrudnienia w kształconym zawodzie, jednak zamiłowanie do konkretnego kierunku zwyciężyło.

Kilkanaście osób deklaruje, że zawodowo pracowało lub prowadziło działalność gospodarczą przed podjęciem studiów, zatem zdobyta podczas nich wiedza nie przydała im się, ewentualnie „wzrosły ich kwalifikacje”. Nie zabrakło jednak dobrych słów w kierunku Uczelni: „jestem zadowolona, że ukończyłam tu studia”, „program nie jest zły i nie mam nic do dodania”, „dzięki uczelni realizuję się zawodowo”.

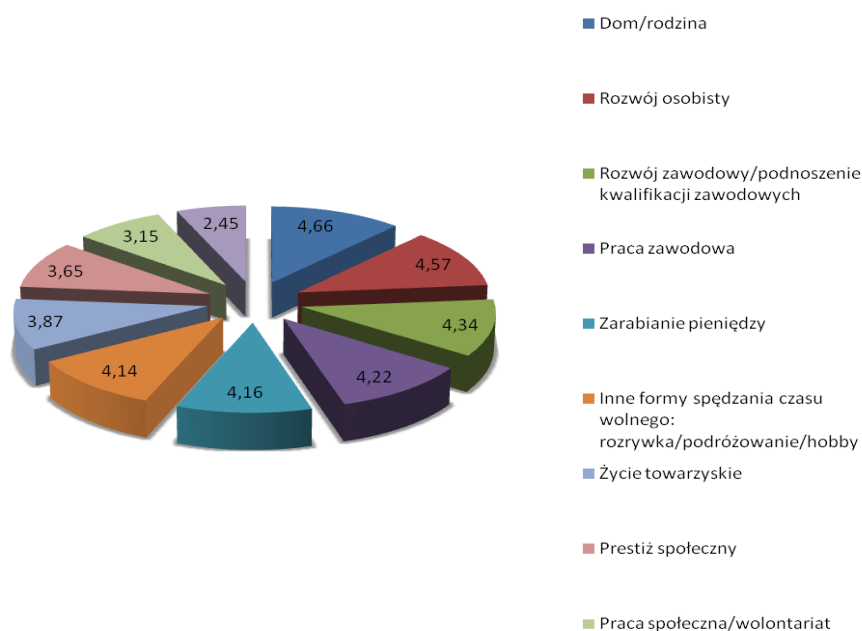
2.3. Status na rynku pracy

Rozdział ten poświęcony został następującym zagadnieniom: ważności celów życiowych respondentów, czasu rozpoczęcia poszukiwań i znalezienia pierwszej pracy, aktualnego statusu absolwentów na rynku pracy, powodów pozostawania bez zatrudnienia, kryteriów, którymi kierowali się przy wyborze pierwszego pracodawcy, kryteriów rekrutacji istotnych dla pracodawcy, sektora pracodawcy, miejsca zakładu pracy według branż, zakresu działania firmy, wielkości zatrudnienia w zakładzie pracy, zajmowanego stanowiska, miejsca zatrudnienia (kraj, zagranica) oraz miesięcznych zarobków.

Cele życiowe człowieka warunkują treść jego zachowań i dążeń; nadają one znaczenie wartościujące jego wyborom, stają się fundamentem aspiracji życiowych. Według respondentów do tych najważniejszych należą (średnia punktów w skali od 1 do 5): dom i rodzina (4,66), rozwój osobisty (4,57) i rozwój zawodowy oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych (4,34).

Mniejsze zaś znaczenie ma życie towarzyskie, prestiż społeczny, praca społeczna/wolontariat (sic!) oraz aktywny udział w życiu politycznym. Ocena wszystkich celów życiowych przez ankietowanych znajduje się na poniższym wykresie.

Wykres 12. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych

Liczbę wskazań na poszczególne oceny oraz ich procentowy rozkład zawierają poniższe tabele:

Tabela 3. Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych

Odpowiedzi	Prestiż społeczny			Praca zawodowa			Dom/rodzina			Zarabianie pieniędzy			Praca społeczna/wolontariat		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	10	3,42%	9,93%	4	1,37%	2,06%	4	1,37%	1,71%	3	1,04%	3,11%	29	9,97%	26,80%
2	19	6,51%		2	0,69%		1	0,34%		6	2,08%		49	16,84%	
3	80	27,40%	27,40%	23	7,90%	7,90%	20	6,85%	6,85%	35	12,11%	12,11%	88	30,24%	30,24%
4	137	46,92%		158	54,30%		41	14,04%		142	49,13%		100	34,36%	
5	46	15,75%	62,67%	104	35,74%	90,03%	226	77,40%	91,44%	103	35,64%	84,78%	25	8,59%	42,96%
Suma (Odpowiedzi)	292	100%	100%	291	100%	100%	292	100%	100%	289	100%	100%	291	100%	100%
Liczba przypadków	293	100%		293	100%		293	100%		293	100%		293	100%	
Brak odpowiedzi	1	0,34%		2	0,68%		1	0,34%		4	1,37%		2	0,68%	
Srednia arytmetyczna		3,65			4,22			4,66			4,16			3,15	
Odchylenie standardowe		0,94			0,73			0,74			0,79			1,11	

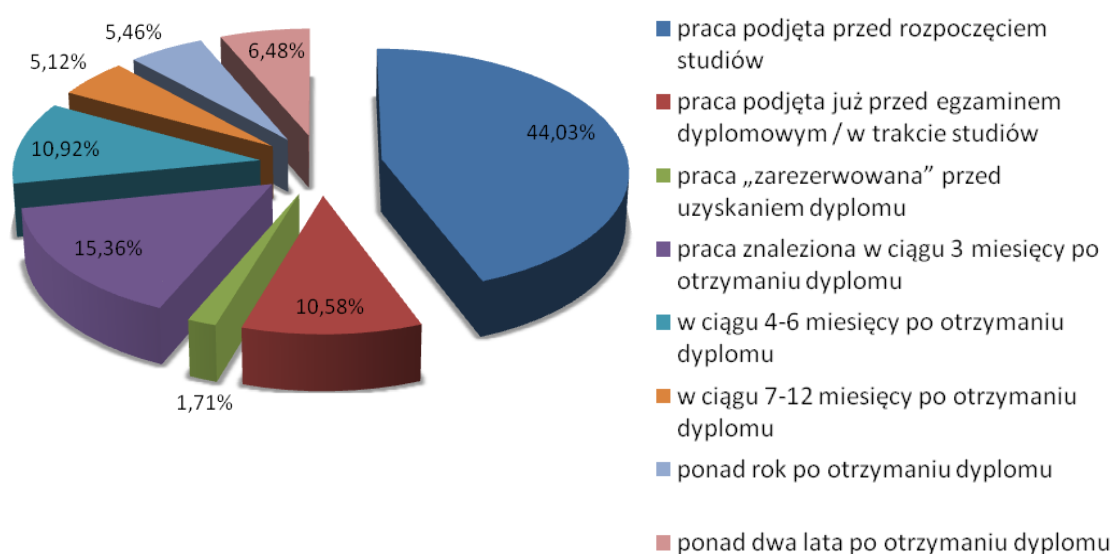
Waga przywiązywana do poszczególnych celów życiowych, cd.

Odpowiedzi, cd.	Rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych			Rozwój osobisty			Aktywny udział w życiu politycznym			Życie towarzyskie			Inne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka/podróżowanie/hobby		
	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma	Liczba	Procent	Suma
1	2	0,68%	1,71%	1	0,34%	0,34%	86	29,55%	50,86%	3	1,03%	5,48%	3	1,03%	3,42%
2	3	1,03%		0	0,00%		62	21,31%		13	4,45%		7	2,40%	
3	28	9,59%	9,59%	14	4,79%	4,79%	81	27,84%	27,84%	79	27,05%	27,05%	45	15,41%	15,41%
4	121	41,44%		95	32,53%		49	16,84%		120	41,10%		129	44,18%	
5	138	47,26%	88,70%	182	62,33%	94,86%	13	4,47%	21,31%	77	26,37%	67,47%	108	36,99%	81,16%
Suma (Odpowiedzi)	292	100%	100%	292	100%	100%	291	100%	100%	292	100%	100%	292	100%	100%
Liczba przypadków	293	100%		293	100%		293	100%		293	100%		293	100%	
Brak odpowiedzi	1	0,34%		1	0,34%		2	0,68%		1	0,34%		1	0,34%	
Srednia arytmetyczna		4,34			4,57			2,45			3,87			4,14	
Odchylenie standardowe		0,75			0,62			1,2			0,89			0,83	

Blisko 43% respondentów rozpoczęło poszukiwania pierwszej pracy jeszcze przed rozpoczęciem studiów, ponad co trzeci dopiero po otrzymaniu dyplomu studiów pierwszego stopnia, na co najmniej 6 miesięcy przed egzaminem dyplomowym zatrudnienia szukało 36 respondentów, między 4 a 6 miesiącem przed ukończeniem studiów tylko 4 osoby były zainteresowane podjęciem zatrudnienia, zaś poniżej 3 miesięcy zaledwie 8 osób; 5,5% badanych w ogóle nie szukało pracy.

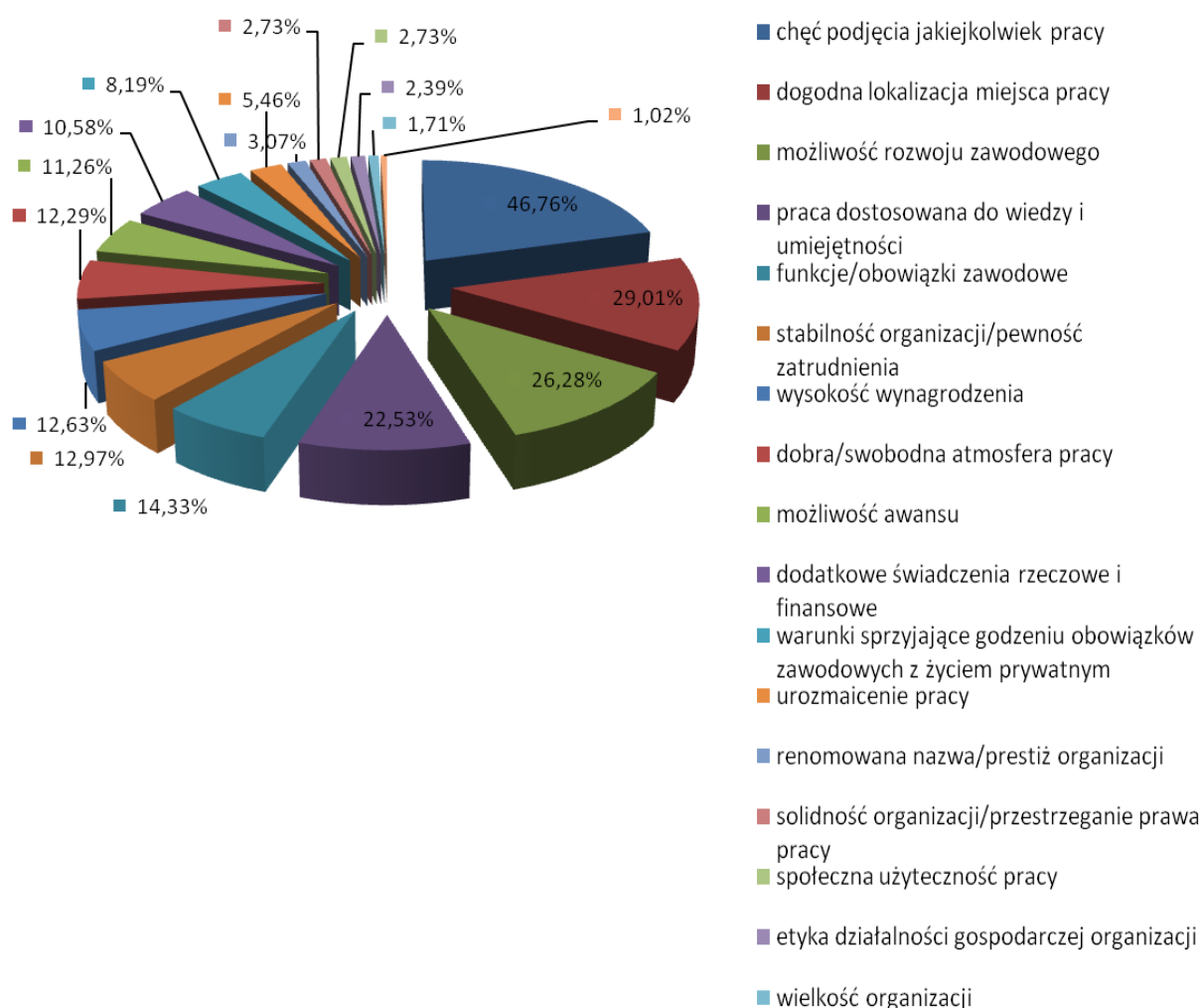
Przed podjęciem studiów zatrudnienie posiadało 129 ankietowanych, co 10 z nich rozpoczął pracę jeszcze w trakcie studiów, kilku (5 osób) miało „zarezerwowaną” posadę przed uzyskaniem dyplomu, ponad 15% absolwentów znalazło pracę w ciągu trzech miesięcy od skończenia studiów, co 9 w ciągu 4-6 miesięcy, niewiele ponad 5% rozpoczęło zdobywanie doświadczenia zawodowego w ciągu 7-12 miesięcy po studiach. W rok po otrzymaniu dyplomu pracę znalazło 16 osób, dwa lata po – 19 ankietowanych.

Wykres 13. Moment znalezienia pierwszej pracy

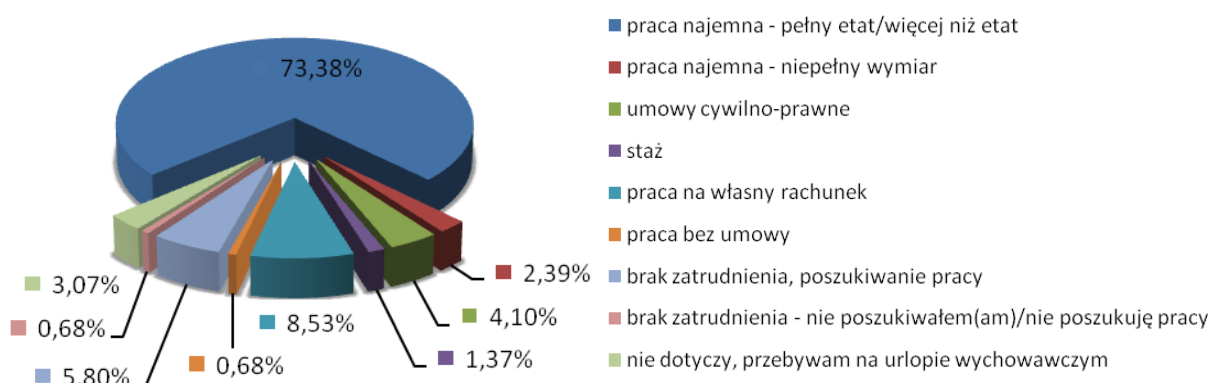
Jakie motywy kierowały ówczesnymi studentami przy wyborze pierwszego pracodawcy? Wśród najczęściej wskazywanych są: chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy – blisko 50% typowań (sic!), dogodna lokalizacja miejsca pracy (30%), możliwość rozwoju zawodowego (26%), praca dostosowana do wiedzy i umiejętności (22,5%). Do najmniej istotnych kryteriów należą: urozmaicenie pracy, renomowana nazwa/prestiż organizacji, solidność organizacji/przestrzeganie prawa pracy, społeczna użyteczność pracy, etyka działalności gospodarczej organizacji, wielkość organizacji, kadra przyszłych współpracowników. Za mniej ważne respondenci uznali warunki sprzyjające godzeniu obowiązków zawodowych z życiem prywatnym (8% wskazań).

Wykres 14. Główne kryteria wyboru pierwszego pracodawcy

Byłych studentów PWSZ w Pile aktualnie aktywnych na rynku pracy jest blisko 90%, w tym: pracę najemną na pełen lub więcej etat wykonuje 73,38%, w niepełnym wymiarze pracuje 2,39%, w ramach umów cywilno-prawnych 14,10%, staż odbywa 4% absolwentów. Własną działalność gospodarczą prowadzi jedynie co 12 respondent. Wśród osób pozostających bez zatrudnienia zaledwie 6% to osoby poszukujące pracy, 2 osoby nie podejmują próby znalezienia zatrudnienia, zaś 3% (9 osób) przebywa na urlopie wychowawczym. Żaden z absolwentów nie zdobywa doświadczenia zawodowego w pracy wolontariackiej, a 2 z nich pracuje „nieformalnie”.

Wykres 15. Aktualny status na rynku pracy

Wśród odpowiedzi 28 absolwentów, biorących udział w badaniu, nieposiadających zatrudnienia, wskazywane przez nich powody tego stanu są następujące:

- zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy (8 osób),
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji (4 osoby),
- po jednym wskazaniu: obowiązki rodzinne i domowe oraz choroba, niesprawność,
- jako inna przyczyna pojawiły się odpowiedzi: „brak doświadczenia zawodowego”, „aktywnie szukam pracy”, „kontynuacja studiów podyplomowych z przygotowania pedagogicznego”, „sytuacja, jaka ma miejsce aktualnie na rynku pracy”, „brak etatów dla nauczycieli w Pile i okolicy”, „zbyt wysokie wykształcenie”, „pracodawcy niechętnie przyjmują ludzi z wyższym wykształceniem na zwykłe stanowiska (pracownik fizyczny, produkcji)”.

Absolwenci PWSZ w Pile odpowiedzieli na pytanie związane z kryteriami rekrutacji, istotnymi dla ich aktualnego pracodawcy. Do najważniejszych należą: doświadczenie zawodowe (dla co trzeciego pracodawcy), cechy osobowości i cechy charakteru (23,89%), co 10 pracodawca wysoko ocenia kierunek ukończonych studiów. Pozostałe kryteria i ich wartości zawierają poniższy wykres i tabelę.

Wykres 16. Kryteria rekrutacji dla pracodawców

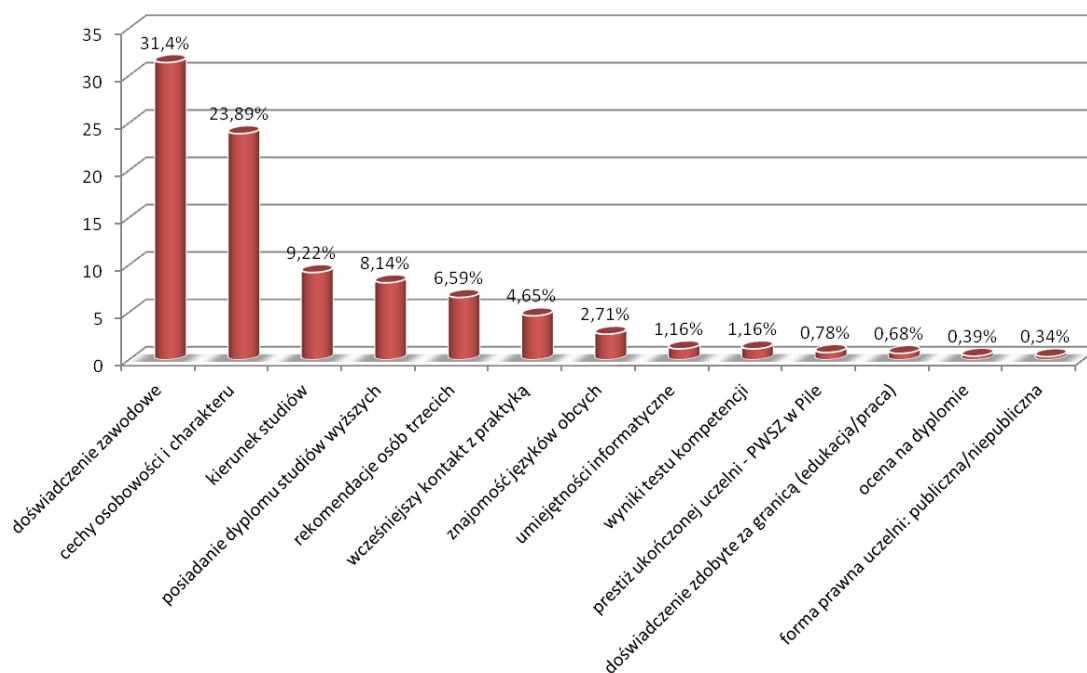

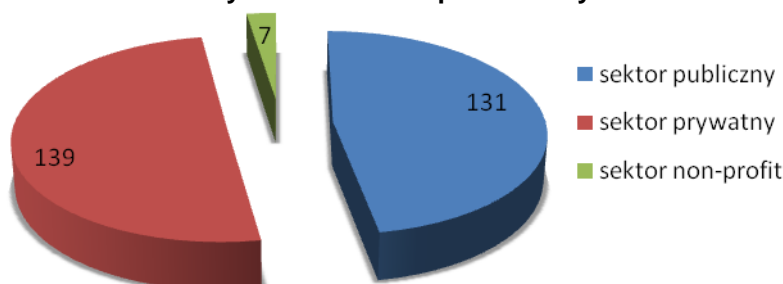
Tabela 4. Kryteria rekrutacji dla aktualnego pracodawcy

Odpowiedzi	Ranking 1		Ranking 2		Ranking 3		Ranking 4		Ranking 5		Ranking 6		Ranking 7	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
doświadczenie zawodowe	92	31,4	40	13,65	26	8,87	20	6,83	8	2,73	11	3,75	9	3,07
cechy osobowości i charakteru	70	23,89	34	11,6	25	8,53	29	9,9	14	4,78	14	4,78	14	4,78
kierunek studiów	27	9,22	42	14,33	25	8,53	24	8,19	15	5,12	24	8,19	23	7,85
posiadanie dyplomu studiów wyższych	21	8,14	24	9,52	29	11,79	24	10,3	18	7,86	19	8,48	18	8,11
rekomendacje osób trzecich	17	6,59	21	8,33	23	9,35	23	9,87	27	11,79	19	8,48	15	6,76
wcześniejszy kontakt z praktyką	12	4,65	40	15,87	30	12,2	24	10,3	31	13,54	22	9,82	18	8,11
znajomość języków obcych	7	2,71	12	4,76	19	7,72	22	9,44	20	8,73	13	5,8	16	7,21
umiejętności informatyczne	3	1,16	9	3,57	10	4,07	18	7,73	26	11,35	16	7,14	17	7,66
wyniki testu kompetencji	3	1,16	3	1,19	12	4,88	7	3	18	7,86	17	7,59	16	7,21
doświadczenie zdobyte za granicą (edukacja/praca)	2	0,68	6	2,05	13	4,44	10	3,41	7	2,39	11	3,75	17	5,8
prestż ukończonej uczelni – PWSZ w Pile	2	0,78	3	1,19	5	2,03	7	3	2	0,87	5	2,23	10	4,5
forma prawna uczelni: publiczna/niepubliczna	1	0,34	8	2,73	6	2,05	3	1,02	12	4,1	15	5,12	13	4,44
ocena na dyplomie	1	0,39	6	2,38	14	5,69	9	3,86	17	7,42	22	9,82	21	9,46
rodzaj uczelni: uczelnia zawodowa	0	0	4	1,59	9	3,66	13	5,58	14	6,11	16	7,14	15	6,76
Razem: liczba /%	258	91,11	252	92,76	246	93,81	233	92,43	229	94,65	224	92,09	222	91,72

Odpowiedzi (cd.)	Ranking 8		Ranking 9		Ranking 10		Ranking 11		Ranking 12		Ranking 13		Ranking 14	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
cechy osobowości i charakteru	8	2,73	6	2,05	6	2,05	5	1,71	2	0,68	5	1,71	10	3,41
doświadczenie zawodowe	5	1,71	7	2,39	4	1,37	4	1,37	1	0,34	5	1,71	9	3,07
doświadczenie zdobyte za granicą (edukacja/praca)	10	3,41	19	6,48	11	3,75	8	2,73	18	6,14	24	8,19	61	20,82
forma prawna uczelni: publiczna/niepubliczna	19	6,48	22	7,51	22	7,51	22	7,51	31	10,58	26	8,87	20	6,83
kierunek studiów	14	4,78	12	4,1	10	3,41	8	2,73	6	2,05	6	2,05	1	0,34
ocena na dyplomie	25	11,36	16	7,31	18	8,22	22	10,05	22	10,05	17	7,76	14	6,51
posiadanie dyplomu studiów wyższych	20	9,09	17	7,76	18	8,22	12	5,48	4	1,83	5	2,28	3	1,4
prestż ukończonej uczelni – PWSZ w Pile	9	4,09	14	6,39	22	10,05	29	13,24	35	15,98	43	19,63	33	15,35
rekomendacje osób trzecich	12	5,45	15	6,85	11	5,02	12	5,48	10	4,57	16	7,31	15	6,98
rodzaj uczelni: uczelnia zawodowa	32	14,55	28	12,79	22	10,05	29	13,24	25	11,42	13	5,94	2	0,93
umiejętności informatyczne	19	8,64	23	10,5	19	8,68	25	11,42	20	9,13	12	5,48	4	1,86
wcześniejszy kontakt z praktyką	13	5,91	12	5,48	11	5,02	8	3,65	6	2,74	5	2,28	1	0,47
wyniki testu kompetencji	15	6,82	17	7,76	24	10,96	21	9,59	27	12,33	20	9,13	21	9,77
znajomość języków obcych	19	8,64	11	5,02	21	9,59	14	6,39	12	5,48	22	10,05	21	9,77
Razem: liczba /%	220	93,66	219	92,39	219	93,9	219	94,59	219	93,32	219	92,39	215	87,51

Osoby aktywne zawodowo w niewielkiej przewadze zatrudnione są w sektorze prywatnym, zaledwie o 8 osób mniej zatrudnia sektor publiczny. Jedynie sektor non profit reprezentuje niewielka liczba respondentów – 7 osób.

Wykres 17. Sektor pracodawcy

Do najbardziej licznie reprezentowanych branż, w których zatrudnienie znaleźli badani absolwenci PWSZ w Pile należą: administracja biurowa i państwowa, edukacja i szkolnictwo wyższe, inżynieria, konstrukcje, technologia, produkcja, służba zdrowia i bankowość, **co bezpośrednio związane jest z kierunkami kształcenia, znajdującymi się w ofercie dydaktycznej Uczelni**. Pozostałe branże wraz z liczbą zatrudnionych w nich absolwentów znajdują się w tabeli poniżej.

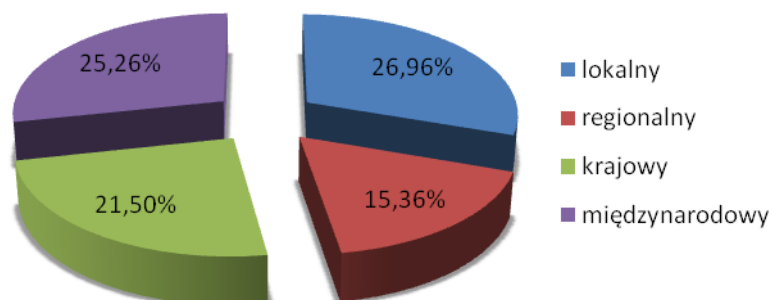
Tabela 5. Miejsce zakładu pracy według branż

Odpowiedź	Liczba	Procent
administracja biurowa	42	14,33%
administracja państwowa	41	13,99%
edukacja / szkolnictwo wyższe	26	8,87%
inżynieria/konstrukcje/technologia	25	8,53%
produkcja	25	8,53%
służba zdrowia	25	8,53%
finanse/ekonomia/bankowość	21	7,17%
księgowość/audyt/podatki	19	6,48%
obsługa klienta/call center	19	6,48%
logistyka/spedycja/dystrybucja	18	6,14%
energetyka	16	5,46%
instalacja/utrzymanie/serwis	12	4,10%
informatyka/administracja	8	2,73%
kadra zarządzająca	8	2,73%
marketing/reklama/public relations	8	2,73%
projektowanie/wdrażanie	8	2,73%
budownictwo/geodezja	7	2,39%
doradztwo/konsulting	5	1,71%
informatyka/programowanie	5	1,71%
prawo	5	1,71%

Odpowiedź	Liczba	Procent
human resources	4	1,37%
media/sztuka/rozrywka	4	1,37%
nieruchomości/budownictwo	4	1,37%
rolnictwo/ochrona środowiska	4	1,37%
ubezpieczenia	4	1,37%
analiza	3	1,02%
internet/e-commerce	3	1,02%
kontrola jakości	3	1,02%
organizacje pozarządowe/wolontariat	3	1,02%
pracownik ochrony	3	1,02%
agencje doradztwa personalnego	2	0,68%
badania i rozwój	2	0,68%
franczyza	2	0,68%
hotelarstwo/turystyka/catering	2	0,68%
lekarz/farmaceuta/weterynarz	2	0,68%
telekomunikacja	2	0,68%
architektura	1	0,34%
sport/rekreacja	1	0,34%
geologia/hydrologia/tektonika	0	0,00%
grafika/kreacja artystyczna/fotografia	0	0,00%

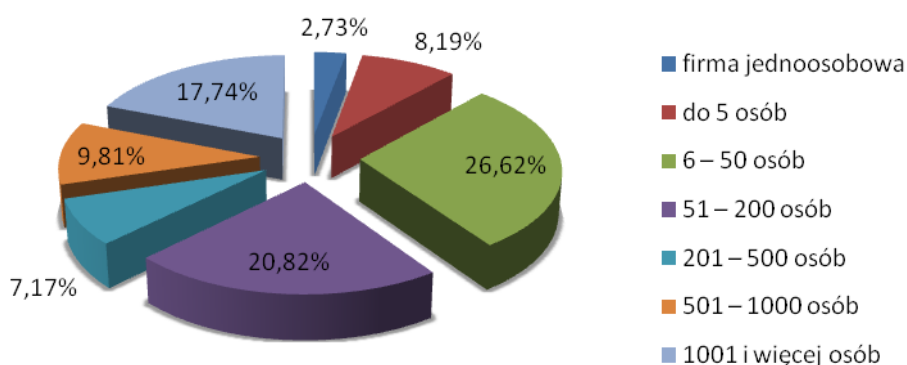
Firmy, w których zatrudnieni są badani absolwenci PWSZ w Pile, mają niemal na równi zakres lokalny, jak i międzynarodowy, w dalszej kolejności krajowy i regionalny.

Wykres 18. Zakres działania firmy

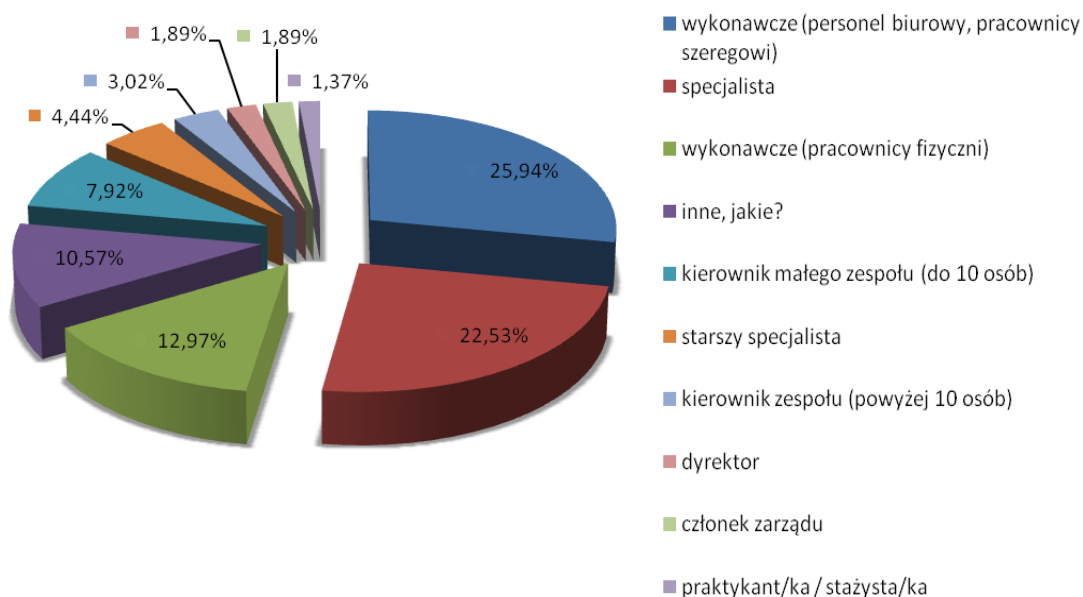
Ośmiu ankietowanych absolwentów prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, blisko 35% pracuje w mikro i małych firmach, 28% zatrudnionych jest w dużych przedsiębiorstwach, 73 osoby (27,55%) pracują u pracodawców zatrudniających 500 i więcej pracowników.

Wykres 19. Wielkość zatrudnienia w zakładzie pracy

Respondenci zajmują stanowiska przede wszystkim wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi) i specjalistyczne, zatrudnieni są także jako pracownicy fizyczni (ok. 13%). Nadzór nad małym zespołem sprawuje 21, nad dużym 8 osób, 13 pracuje na stanowisku starszego specjalisty, natomiast 5 piastuje stanowisko dyrektora; tyle samo absolwentów pełni funkcję członka zarządu. Na stażu przebywają 4 osoby.

Wykres 20. Stanowisko służbowe

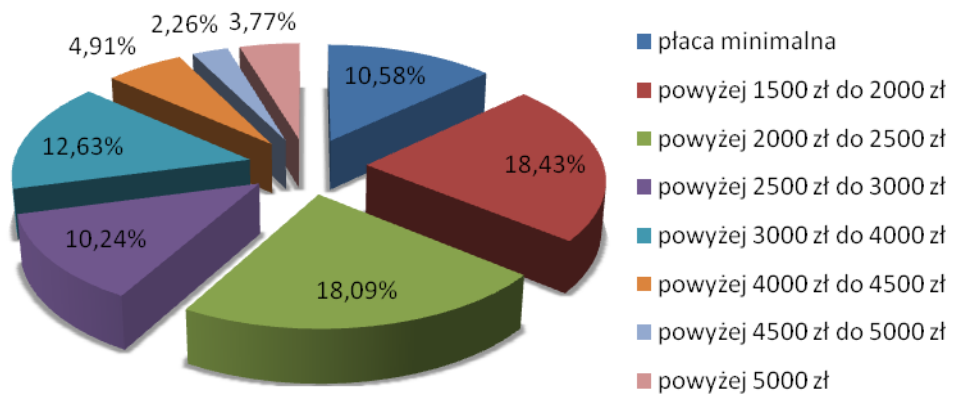
Część absolwentów uznała za konieczne uszczegółowienie powyższej listy o następujące stanowiska i zawody: konstruktor, informatyk, funkcjonariusz publiczny, księgowy, działalność jednoosobowa, nauczyciel, inżynier utrzymania ruchu, elektronik, współwłaściciel, nauczyciel, lektor języka angielskiego, nauczyciel kontraktowy z 4-letnim stażem pracy, technolog/programista CNC, główny księgowy, koordynator projektu, poborca skarbowy, doradca klienta detalicznego, firma rodzinna, referent ds. projektu (systemowego EFS), młodszy inżynier, specjalista do spraw usług i sprzedaży, właściciel, policjant, młodszy specjalista, elektromonter, pielęgniarka w poradni dziecięcej w profesjonalnym punkcie szczepień, pracownik umysłowy, brygadzysta, referent w dziale administracyjno-gospodarczym, pracownik supermarketu, pośrednik między biurem pracy a sklepem.

Większość absolwentów PWSZ w Pile pracuje na terenie kraju (87,71%), w tym: 31,5% w Pile, 11% w powiecie pilskim, 32% w województwie wielkopolskim, reszta zatrudnionych jest w pozostałych częściach kraju.

Zaledwie osiem osób pracuje poza granicami kraju, w tym: 7 w jednym z krajów Unii Europejskiej i jedna w innym kraju europejskim.

Płacę minimalną otrzymuje co dziesiąty absolwent Uczelni, nieco więcej, chociaż nadal poniżej średniej krajowej (3 640,56 zł, dane za wrzesień br.) zarabia blisko 50%. Zarobki zaledwie dziesięciu osób przekraczają 5000 zł brutto miesięcznie (3,77%). Strukturę zarobków (tj. płaca całkowita, bez odliczania podatku, składek, potrąceń itp.) absolwentów PWSZ w Pile przedstawia poniższy wykres. 31 osób odmówiło udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące poborów.

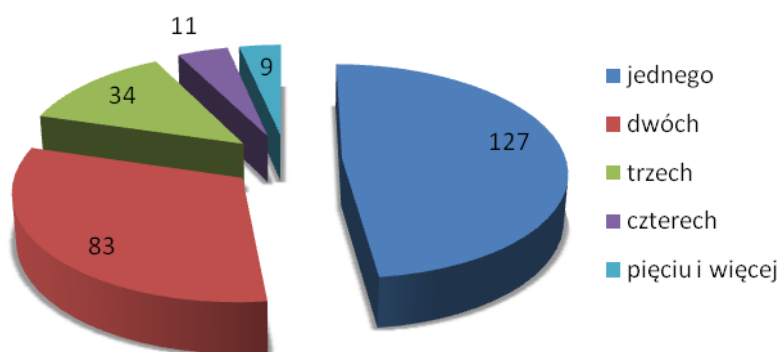
Wykres 21. Miesięczne zarobki brutto

2.4. Oczekiwania względem pracy zawodowej i zadowolenie z pracy

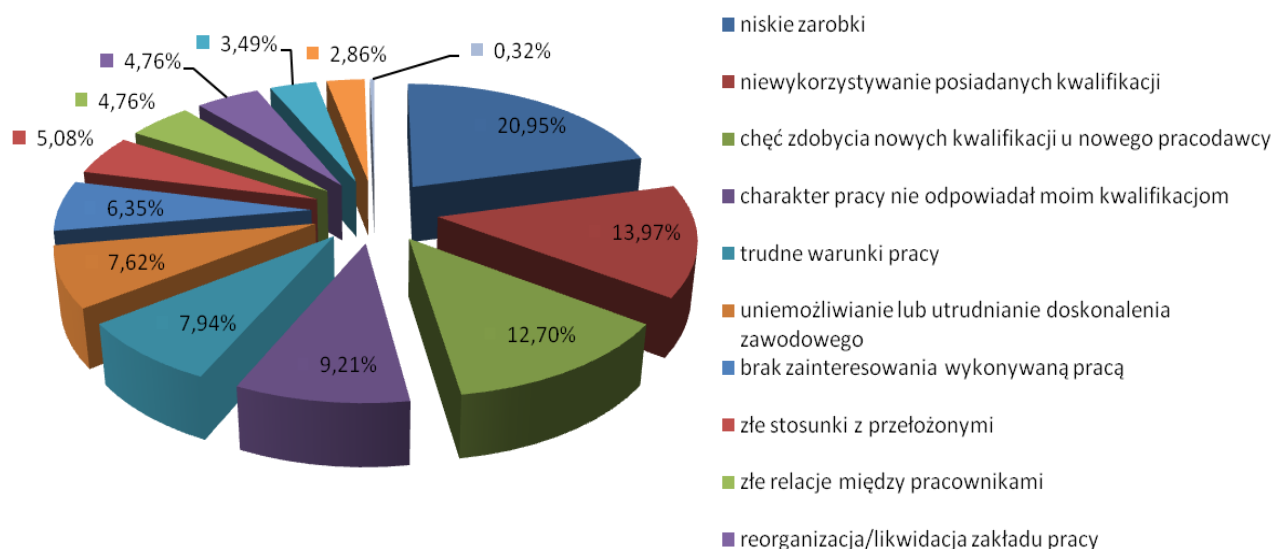
Z doświadczeń zawodowych respondentów wynika, że w większości przypadków pracowali oni dla jednego pracodawcy (ponad 43%), niemal co trzeci pracował u dwóch pracodawców, 11,6% ankietowanych zmieniał pracę dwukrotnie, 3,75% trzykrotnie. U pięciu i więcej pracodawców zatrudnionych było 9 osób.

Wykres 22. Liczba pracodawców (włączając samozatrudnienie oraz obecne miejsce pracy), u których pracowali absolwenci po uzyskaniu dyplomu

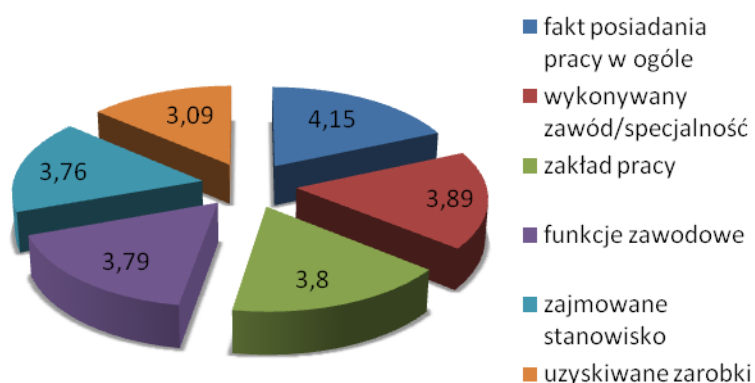
Wśród powodów, które decydowały o zmianie pracy przez absolwentów, najczęściej wymieniane były: niskie zarobki (prawie 21%), niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji (14%), chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy (ok. 13%) oraz charakter pracy nieodpowiadający kwalifikacjom respondentów.

Wykres 23. Powody ostatniej zmiany miejsca pracy

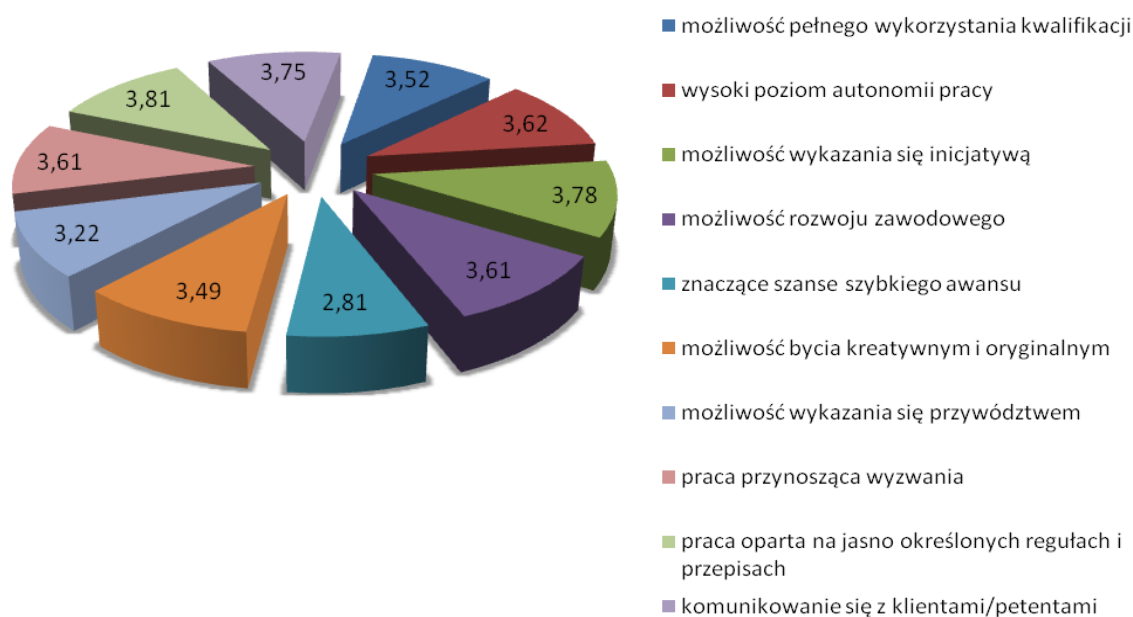
Absolwenci zapytani o powody zadowolenia z pracy, udzielili odpowiedzi, że najwyższą ceną następujące elementy (w skali od 1 do 5): fakt posiadania pracy w ogóle (4,15), wykonywany zawód (3,9) oraz miejsce (zakład pracy – 3,8). Najmniej cieszą absolwentów uzyskiwane zarobki (3,09).

Wykres 24. Elementy statusu zawodowego

Właściwości pracy zawodowej raczej nie spełniają oczekiwań absolwentów, którzy zauważają niewielką szansę na np. szybki awans, możliwość wykazania się przywództwem, nie bardzo mają sposobność do wykazania się kreatywnością, inicjatywą, nie w pełni wykorzystują swoje kwalifikacje, a wykonywana praca w niewielkim stopniu stawia przed nimi wyzwania.

Wykres 25. Właściwości pracy zawodowej

2.5. Podnoszenie kwalifikacji/kształcenie ustawiczne po ukończeniu studiów

Dokonujące się przemiany gospodarcze i społeczne wymagają podnoszenia i uzyskiwania nowych kwalifikacji, konieczne jest zatem kształcenie ustawiczne. Zgodnie z definicją przyjętą przez Komisję Europejską w roku 2001 kształcenie ustawiczne to „(...) wszelkie formy nauki podejmowane przez całe życie, mające na celu doskonalenie, pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji z perspektywy osobistej (indywidualnej), obywatelskiej, społecznej i/lub zawodowej”. W przypadku omawianego pojęcia często przytacza się również definicję przyjętą podczas konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). W tym ujęciu kształcenie ustawiczne jest rozumiane jako „(...) kompleks procesów oświatowych (formalnych, nieformalnych i incydentalnych), które niezależnie od treści, poziomu i metod umożliwiają uzupełnianie wykształcenia w formach szkolnych i pozaszkolnych, dzięki czemu osoby dorosłe rozwijają swoje zdolności, wzbogacają wiedzę, udoskonalają kwalifikacje zawodowe lub zdobywają nowy zawód, zmieniają swoje postawy i zachowania, aktywnie uczestniczą w społecznym, ekonomicznym i kulturalnym rozwoju”².

Aż ¼ respondentów w ciągu trzech lat od ukończenia studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile nie aktualizowała swojej wiedzy i nie podnosiła swoich kwalifikacji w sposób formalny. Wśród form kształcenia, w których ankietowani uczestniczyli, wymienić należy:

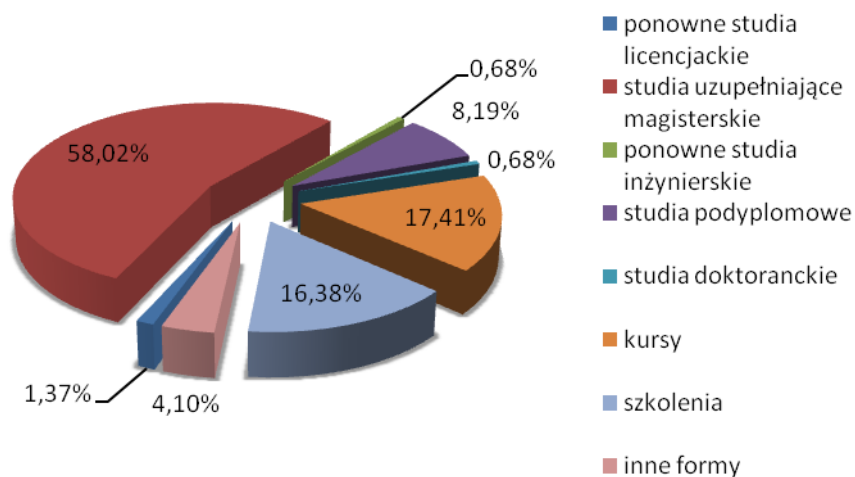
- uzupełniające studia magisterskie, w większości, kontynuujące kierunek studiów ukończony na studiach I stopnia,
- 4 osoby zdecydowały się na ponowne rozpoczęcie studiów licencjackich, 2 na ponowne rozpoczęcie studiów inżynierskich,
- 51 osób uczestniczyło w kursach, m.in.: językowych (j. angielski, j. niemiecki); spawalniczych (IWE); grafiki (AutoCad); kursach przygotowujących do zdania egzaminu na prawo jazdy; organizowanych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego Piła; krwiodawstwa i krwiolecznictwa w RCKiK Bydgoszcz; „Marketing w miejscu pracy”; instruktor fitness – Green Point Fitness w Poznaniu; „Edukator w cukrzycy” – Centrum Kształcenia Kadr Medycznych w Pile; kurs: sterowniki PLC S7 300; „Dysleksja in the english classroom” – szkolenie internetowe; fundusze UE; „kurs specjalista ds. kadr i płac” organizowany przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce; Certyfikat Kompetencji Zawodowych; „Zarządzanie w Transporcie Międzynarodowym”, Poznań; kursy ubezpieczeniowe i bankowe; ratownictwo wysokościowe, AID; uprawnienia elektryczne do 1 kV; „Kurs kwalifikacyjny pielęgniarstwo długoterminowe” Bydgoszcz; specjalistyczne (automatyka – Siemens; Telemacanique; robotyka – ABB; Fanuc); Programowanie C++ (Politechnika Wrocławska); „Sprawdzanie i wzorcowanie przyrządów pomiarowych” – Zakopane; „Wykonywania i interpretacji EKG” – ZDZ Piła; kurs szczepień; kurs egzaminatora maturalnego; „Fundusze Unijne szansą na lepszą przyszłość”; Kurs operatora wózka widłowego; prawo jazdy kategorii C, C+E; Techniczno-Kryminalistyczne Badania Dokumentów Publicznych w Pile; Kurs Auto-elektro w Warszawie; kursy związane z wykonywaną pracą; Kurs badań wizualnych spoin – Instytut Spawalnictwa w Gliwicach,
- 48 odbyło szkolenia, m.in.: Excel IT School; szkolenia zawodowe w pracy; „Reklama audiowizualna” Area Invest w Poznaniu; prowadzone przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile; „Kurs dla kandydatów na kierownika wycieczek szkolnych”; „Kontrola zarządcza”; „Animacja czasu wolnego pacjenta”; Politechnika Koszalińska – natura 2000; „Polityka Bezpieczeństwa Danych”; „Statystyka Spis Powszechny”; Ratownictwo wysokościowe, AID; szkolenia zawodowe prowadzone przez pracodawcę – za granicą; Programowanie LabView

² za: *Poradnik Kształcenia Ustawicznego*, P. Błędowski, M. Nowakowska, [online] http://www.centrumego.eu/pliki2/kwalifikacjetopodstawa_poradnik_ksztalcenia_ustawicznego.pdf.

(National Instruments – zakład pracy); Lean Six Sigma, Wrocław; Badania Wizualne Spoin VT2; „Emerytury i zasiłki w 2012 roku – najnowsze zmiany”; „Prawo pracy, czas pracy, urlopy pracownicze, problemy praktyczne – najnowsze zmiany”; Pomoc medyczna osobom starszym; szkolenie magazynowe; BHP i PPOŻ – Czarnków; programistyczne; zawodowe – skierowanie przez zakład pracy,

- ponad 8% kontynuuje kształcenie na studiach podyplomowych, wybierając następujące kierunki i uczelnie: rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw WNiZ Uniwersytetu Szczecińskiego; Akademia Marynarki Wojennej Gdynia; administracja i zarządzanie – UKW w Bydgoszczy; WSNHiD Poznań – wiedza o społeczeństwie; Bydgoska Szkoła Wyższa – administracja i zarządzanie finansami; UKW Bydgoszcz – przygotowanie pedagogiczne; Politechnika Koszalińska – przygotowanie pedagogiczne; Uniwersytet Szczeciński – kontrola jakości; studia podyplomowe z zarządzania; Bezpieczeństwo i Higiena Pracy, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Lesznie; Uniwersytet Ekonomiczny – zarządzanie projektami; Działalność rolnicza w warunkach wspólnej polityki UE – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu; Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu – Zarządzanie i organizacja w ochronie zdrowia; BHP – Piłski Uniwersytet Oświatowy; Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu – zarządzanie nieruchomościami; Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu – rachunkowość i finanse publiczne; Wyższa Szkoła Biznesu w Pile – zarządzanie w logistyce; Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – elektrotechnika,
- absolwenci uczestniczyli również w innych formach kształcenia, za które uważają: odbycie stażu, zdobycie specjalizacji z pielęgniarstwa oraz uczestnictwo w zajęciach proponowanych przez szkoły policealne,
- ponadto dwóch absolwentów Uczelni rozpoczęło studia doktoranckie.

Wykres 26. Formy kształcenia, w których respondenci podwyższali kwalifikacje

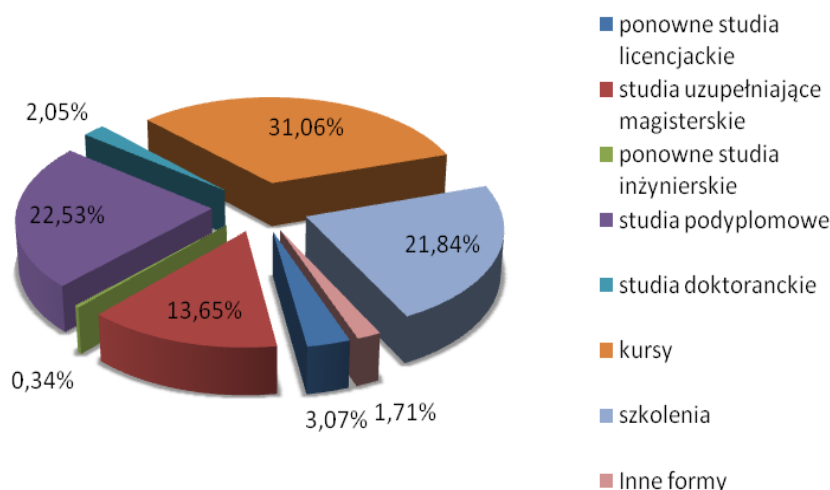
Ponad dwie trzecie badanych absolwentów (64,16%) planuje kontynuować kształcenie. Studia licencjackie i inżynierskie ma zamiar rozpocząć ponownie 10 osób. Studia uzupełniające magisterskie zamierza ukończyć ponad 13% (40 osób) respondentów (tutaj przeważają głosy proponujące utworzenie w PWSZ w Pile studiów drugiego stopnia), tytuł naukowy doktora chciałoby uzyskać 6 absolwentów.

Co piąty absolwent (66 osób) nosi się z zamiarem skorzystania z oferty studiów podyplomowych. Najczęściej pojawiającymi się kierunkami i uczelniami były: administracja; coaching; rehabilitacja – UAM w Poznaniu; Sieci komputerowe, bazy danych – Politechnika Poznańska; Zarządzanie w opiece zdrowotnej – Piła; Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu – audyt i podatki; windykacje, controlling – UE Poznań; UAM w Pile – reklama i promocja;

język rosyjski – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu lub Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; gerontologia, poradnictwo rodzinne – Poznań, Bydgoszcz; pedagogika, Poznań; wychowanie do życia w rodzinie; UE Poznań; MBA; Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – pozyskiwanie funduszy z UE; bezpieczeństwa informacji w jednostkach administracyjnych; wycena nieruchomości – Poznań; finanse i skarbowość – Piła; resocjalizacja – Gniezno; Politechnika Poznańska – programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie; Międzynarodowy Inżynier Spawalnictwa – Szczecin; logopedia, socjoterapia, resocjalizacja. Ponad połowa ankietowanych (52,9%) zamierza skorzystać z oferty kursowo-szkoleniowej, w tym:

- z kursów (31,06%), m.in.: językowe – rosyjski, niemiecki i angielski (największa liczba wskazań); „Kurs badań nieniszczących” – Instytut Spawalnictwa w Gliwicach; zawodowe w pracy; kurs pedagogiczny; kursy logistyczne; prowadzone przez Zakład Doskonalenia Zawodowego Piła; kurs księgowy, prawo jazdy kategorii B+E, C, C+E, D; resuscytacja krążeniowo-oddechowa, kursy pogłębiające wiedzę kadrową, księgową i placową; nauka programowania; kursy językowe; księgowego, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce; kurs języka angielskiego; związane z rozwojem osobistym; kurs egzaminatora gimnazjalnego; kursy trenerskie,
- ze szkoleń (21,84%), m.in.: Excel; Windows 2008 Server, w Polsce; szkolenie na egzaminatora maturalnego, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna, Gdańsk; rachunkowość; specjalista ds. kadr; audiologia – Warszawa; opiekunka do dziecka; z zakresu przepisów ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości; szkolenia zawodowe; praca z osobami uzależnionymi; podatkowe w Pile; szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe oferowane przez pracodawcę.

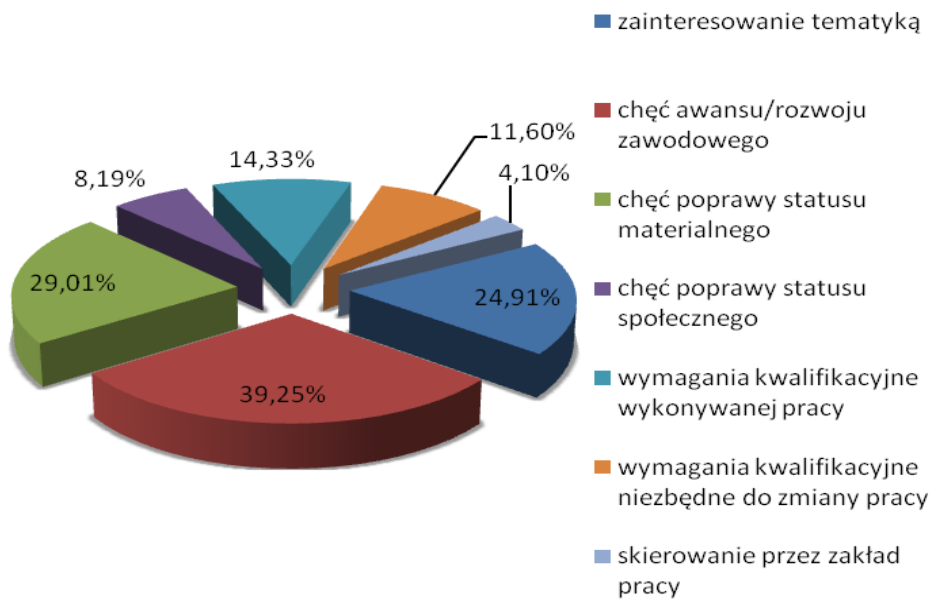
Wykres 27. Formy kształcenia, w których respondenci zamierzają podwyższyć kwalifikacje

Do czynników, które najbardziej determinują chęć respondentów do kształcenia się przez całe życie, zaliczyć należy:

- chęć awansu/rozwoju zawodowego (39,25%),
- chęć poprawy statusu materialnego (29,01%),
- oraz zainteresowanie tematyką (24,91%).

Wykres 28. Jakimi motywami kieruje się Pan(i) decydując się na dalsze kształcenie?

2.6. Wnioski absolwentów

Misją Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile jest „być narodowi użyteczną poprzez bogatą i różnorodną ofertę edukacyjną o najwyższej jakości, dostosowaną do obecnych i przyszłych potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz do oczekiwań pracodawców”. Respondenci zostali poproszeni o wyrażenie opinii dotyczącej realizacji misji Uczelni oraz o wskazanie obszarów, które mogłyby się przyczynić do polepszenia jakości funkcjonowania PWSZ w Pile. Uzyskano 178 odpowiedzi. Według ankietowanych realizację misji Uczelni mogłoby wzmocnić następujące czynniki:

- **wprowadzenie oferty kursów, zarówno bezpłatnych, jak i komercyjnych:** języków obcych, szkoleń specjalistycznych, kursów księgowych, kursów pierwszej pomocy.
Każdy student I roku ma obowiązek uczestniczyć w szkoleniu wstępnym ogólnym dotyczącym bhp i ppoż., podczas którego poruszane są kwestie udzielania pomocy przedmedycznej, ponadto wszyscy studenci mogą wziąć udział w bezpłatnych warsztatach z udzielania pierwszej pomocy organizowanych przez kadrę akademicką i studentów PWSZ w Pile). Ofertę szkoleń posiada także Centrum Sieciowo-Komputerowe, w którym studenci mogą ukończyć szkolenia z zakresu obsługi systemu Scala oraz w programie Cisco Networking Academy, które oferuje możliwość uzyskania wiedzy teoretycznej i praktycznej z dziedziny projektowania, rozwoju i utrzymania sieci komputerowych. Biuro Karier organizuje na życzenie studentów kurs dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży, który cieszy się dużym powodzeniem. Studenci mają także możliwość zaproponowania szkolenia/kursu, w którym chcieliby wziąć udział – wówczas jego organizacją również zajmuje się Biuro Karier.
- **unowocześnienie form kształcenia, wprowadzenie platformy i e-learningowej, polepszenie jakości sprzętu komputerowego**
W analizowanym okresie do dyspozycji studentów i nauczycieli akademickich udostępniona została platforma Moodle – środowisko nauczania zdalnego za pomocą sieci teleinformatycznych, jednak nie spotkała się ona z zainteresowaniem żadnej ze stron. Uczelnia ma w planach ponowne uruchomienie platformy umożliwiającej wymianę plików między studentami a wykładowcami. Dwie pracownie komputerowe zostały całkiem wymienione, a trzecia przeszła gruntowną modernizację.
- **ulepszenie funkcjonowania komórek administracyjnych dedykowanych obsłudze studentów oraz zwiększenie uwagi na terminowość prowadzonych zajęć**
Uczelnia niemal od początku istnienia prowadzi ewaluację procesu dydaktycznego, ewaluacji poddawane są następujące kryteria: poziom stawianych wymagań, stosunek wykładowców do studentów, przygotowanie do zajęć, przydatność praktyczną zajęć, umiejętność zainteresowania zajęciami, pracę administracji i zaplecza dydaktycznego Uczelni. Każdorazowo wyciągane są wnioski, a elementy wskazane przez studentów jako nie spełniające ich oczekiwań są korygowane. Władze Uczelni mają również świadomość konieczności podnoszenia jakości obsługi administracyjnej studentów, w związku z czym pracownicy administracyjni korzystają z szerokiej oferty kursów i szkoleń rozwijających ich kompetencje społeczne.
- **unowocześnianie i modyfikowanie kierunków i specjalności**
Aktualna oferta dydaktyczna Uczelni obejmuje 11 kierunków kształcenia na studiach I stopnia, wraz z 22 specjalnościami oraz 7 kierunkami studiów

podyplomowych. Oferta dydaktyczna jest aktualizowana, na przestrzeni ostatnich kilku lat uruchomiono następujące kierunki studiów: transport, ratownictwo medyczne oraz praca socjalna; weryfikowane są również specjalności, i ich treści pod kątem oczekiwań rynku pracy.

– **niewystarczająca oferta studenckich kół naukowych**

W PWSZ w Pile w latach 2006/2007-2008/2009 istniało 9 studenckich kół naukowych, a każdy student miał (i nadal ma) możliwość założenia SKN odpowiadającego na jego potrzeby, związanego z realizowanymi przez niego zainteresowaniami. W bieżącym roku akademickim liczba kół naukowych i innych organizacji studenckich jest równa 20.

– **kontakty z przedsiębiorcami, promocje absolwentów, większa współpraca z zakładami pracy na rynku lokalnym**

Uczelnia dokłada wszelkich starań, by swoim absolwentom ułatwić wkroczenie na rynek pracy. Cyklicznie organizowane są targi pracy, na które zapraszanych jest co najmniej 30 pracodawców z Piły i regionu; w Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które prowadzi doradztwo indywidualne i grupowe (zatrudnionych jest dwóch doradców zawodowych), Biuro ma status agencji pośrednictwa pracy – w skali roku udostępnia studentom i absolwentom ok. 250-300 ofert pracy, w latach 2003-2012 bezpośrednio od ponad 300 pracodawców pozyskało blisko 2000 ofert pracy na ponad 2000 miejsc pracy. Biuro Projektów Unijnych realizuje projekt pn. „Start do kariery – Przygotowanie studentów i absolwentów PWSZ w Pile do wejścia na rynek pracy”, którego celem jest zwiększenie szans studentów i absolwentów PWSZ w Pile na uzyskanie doświadczenia zawodowego i podjęcia zatrudnienia po ukończeniu studiów. Celami szczegółowymi są: aktywizacja społeczno-zawodowa tej grupy osób oraz dostosowanie ich umiejętności i kwalifikacji do potrzeb regionalnego rynku pracy. Ponadto władze Uczelni uczestniczą w licznych targach i debatach gospodarczych.

– **większy udział praktyk zawodowych**

Ważnym elementem kształcenia w Uczelni są studenckie praktyki zawodowe. Organizacją praktyk zajmuje się powołane w roku akademickim 2004/05 Studium Praktyk. Zgodnie z regulaminem praktyk student ma możliwość znalezienia sobie odpowiedniego miejsca na odbycie praktyki, które spełniałoby jego oczekiwania i zainteresowania, z czego korzysta około 96% studentów. Studium ma zawarte 123 porozumienia z pracodawcami z Piły i okolic. Porozumienia te określają szczegółowe warunki praktyk. Duża liczba porozumień umożliwia, w razie konieczności, zaproponowanie studentowi praktyki zgodnie z jego oczekiwaniami. Obserwowane są pozytywne trendy ze strony pracodawców, którzy występują do Uczelni z propozycją przyjęcia studentów. Czas trwania praktyk jest, zgodnie z planem studiów, jednak studenci, którzy chcieliby przedłużyć praktykę lub odbyć praktyki ponadprogramowe mają taką możliwość.

– **studia uzupełniające magisterskie.** Według respondentów Uczelnia mogłaby zyskać na renomie i zwiększyć zasięg swego oddziaływania, gdyby zostały w niej uruchomione studia drugiego stopnia.

Badani absolwenci dostrzegają jednak wiele mocnych stron Uczelni, m.in. (autentyczne wypowiedzi respondentów, ich zalecenia):

- W realizacji tej misji z pewnością pomogła szeroka oferta edukacyjna, znakomite warunki na poszczególnych kierunkach.
- Idzie wam całkiem nieźle! Pozdrawiam i więcej zdolnych absolwentów życzę.
- Osobiście jestem bardzo zadowolona właśnie z tej uczelni, ponieważ studentów traktuje się jednostkowo; szybko i sprawnie można załatwić wiele formalności.

- Najważniejszy jest człowiek. „Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”
– Jan Paweł II Dziękuję, że mogłam studiować w PWSZ.
- Widoczny jest ciągły rozwój PWSZ w Pile oraz bardzo dobra kadra nauczycielska składająca się z ludzi „żyjących tą pracą i czujących powołanie” jest w zupełności wystarczający, aby zapewnić młodemu inżynierowi dobry start w przyszłej pracy.
- Kontynuowanie podjętych zadań.
- Reklama, że kształcicie jednostki a nie „masy”, to co odróżnia was od dużych uniwersytetów; więcej nauczyłam się w PWSZ niż na UJ w Krakowie.
- Doskonała kadra dydaktyczna i pomocnicza oraz indywidualne podejście do studenta.

III. ABSOLWENCI UCZELNI Z PODZIAŁEM NA INSTYTUTY I KIERUNKI STUDIÓW

3.1. Absolwenci Instytutu Ekonomicznego */Rafał Zdzierela/*

Absolwenci kierunku ekonomia, prowadzonego w Instytucie Ekonomicznym, w przeprowadzonym badaniu stanowili jedną trzecią respondentów (33,11%). Dwie trzecie spośród nich (67,35%) stanowiły kobiety. Najlicniejszą grupą wiekową pośród absolwentów tego kierunku stanowiły osoby w wieku 26-30 lat (50%), a kolejną osoby do 25 roku życia (29,59%). Blisko połowa z nich przed rozpoczęciem nauki w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile uczęszczała do liceum ogólnokształcącego (46,94%), a prawie jedna trzecia do technikum zawodowego (32,65%). 52,04% badanych to absolwenci studiów stacjonarnych, a 47,96% to absolwenci studiów niestacjonarnych. Blisko dwie trzecie z nich (58,16%) otrzymało ocenę 4,0 na dyplomie licencjata, a blisko jedna czwarta 5,0.

Niemal nikt (1,02%) z badanych absolwentów kierunku ekonomia nie wyjechał w czasie studiów na naukę za granicę.

Ponad dwie trzecie badanych podjęło zatrudnienie jeszcze w trakcie nauki, przy czym 35,71% stanowili ci, których zatrudnienie nie było związane z kierunkiem studiów. Osób, które znalazły zatrudnienie zgodne ze studiowanym kierunkiem było 30,61%. Co dziesiąty student ówczesnego kierunku ekonomia nie pracował w trakcie trwania nauki (10,20%), chociaż deklarował chęć podjęcia takiej pracy. Tymczasem prawie 20% ówczesnych studentów nie podejmowało zatrudnienia z własnego wyboru (18,37%).

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez osoby objęte tym badaniem było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (82,65%). Na drugim miejscu decyzję o wyborze tej uczelni połowa badanych (51,02%) wiązała natomiast z perspektywą uzyskania kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby w przyszłości zdobycie pracy. Na trzecim zaś miejscu badani uznali atrakcyjność oferty kierunkowej i przedmiotowej tej uczelni (24,49%).

Ponad połowa badanych absolwentów uznała (52,04%), że głównym motywem wyboru kierunku ekonomia były ich zainteresowania związane z zawodem (pracą) ekonomisty, do której przygotowuje kierunek. Co trzecia ankietowana osoba uznała (33,67%), że to uzdolnienia i zainteresowania indywidualne były motywem wyboru tego kierunku. Niewiele mniej badanych (29,59%) swoją decyzję wiązało z możliwością zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość” kierunku).

Prawie dwie trzecie badanych (60,2%), gdyby miało taką możliwość, ponownie dokonałoby wyboru tej samej uczelni i tego samego kierunku, natomiast co szósta badana osoba wybrałaby ponownie PWSZ w Pile, lecz inny kierunek.

Wyniki zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile przedstawiają się następująco:

- trzy czwarte badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia opiekę promotora swojej pracy licencjackiej;
- ponad połowa badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacji);
- blisko trzy czwarte badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia całościowy plan i program studiów;

- podzielone są opinie absolwentów w odniesieniu do przydatności treści programowych przedmiotów: ok. 41% ocenia ją średnio, ok. 40% bardzo dobrze lub dobrze, zaś ok. 19% bardzo źle lub źle;
- blisko trzy czwarte badanych dobrze lub bardzo dobrze oceniło jakość obsługi administracji;
- zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą (praktyki zawodowe) niecałe 40% oceniło jako bardzo dobre lub dobre, zaś co trzeci badany jako złe lub bardzo złe.

Oceny studentów kierunku ekonomia odnoszące się do stopnia zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ przedstawiały się następująco:

- blisko połowa badanych w stopniu dobrym lub bardzo dobrym zadowolona była z różnorodności oferty przedmiotowej, natomiast 40% w stopniu dostatecznym;
- ok. 60% badanych w stopniu bardzo wysokim lub wysokim zadowolonych było z merytorycznego przygotowania kadry nauczającej, zaś ok. 35% w stopniu średnim;
- ponad 60% w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z jakości nauczania (umiejętności dydaktycznych kadry), a niecałe 30% w stopniu średnim;
- ponad trzy czwarte badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości sal dydaktycznych, podczas gdy niecałe 18% w stopniu średnim;
- blisko 70% w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z relacji student wykładowca, a co czwarty badany w stopniu średnim;
- ok. 65% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z jakości bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych, natomiast ok. 27% w stopniu średnim;
- około połowa badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolona była z dostępności materiałów dydaktycznych, co trzeci badany w stopniu średnim;
- ok. 42.% badanych w stopniu średnim było zadowolonych z możliwości wyboru przedmiotów lub obszarów specjalizacji, mniej, bo ok. 37% zadowolonych było w stopniu wysokim lub bardzo wysokim, natomiast co piąty badany był niezadowolony lub bardzo niezadowolony;
- ok. 45% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier, co trzeci w stopniu średnim, natomiast co czwarty w stopniu niskim lub bardzo niskim;
- prawie 60% badanych w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z systemu oceny wyników studiowania (ewaluacji), a co trzeci w stopniu średnim;
- ok. 44% badanych, którzy korzystali z oferty domu studenta, zadowolonych było w stopniu wysokim lub bardzo wysokim z jakości zakwaterowania; co trzeci był niezadowolony lub bardzo niezadowolony, a co czwarty zadowolony był w stopniu średnim;
- ponad 60% w stopniu wysokim lub bardzo wysokim zadowolonych było z wyposażenia biblioteki, a co trzeci badany oceniał je na poziomie średnim;
- blisko 40% badanych na średnim poziomie zadowolonych było z oferty duszpasterstwa akademickiego, 34% było z niej niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych, zaś niecałe 30% zadowolonych było na poziomie wysokim lub bardzo wysokim;
- blisko 44% badanych na średnim poziomie zadowolonych było z oferty studenckich kół naukowych, co trzeci zadowolony był na poziomie wysokim lub bardzo wysokim, zaś co czwarty był niezadowolony lub bardzo niezadowolony.

Obecny stopień opanowania przez badanych poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów przedstawia się następująco:

- kreatywność oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 91%,

- samodzielność pracy oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 80 do 94%,
- specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 36 do 83%,
- specjalistyczne umiejętności zawodowe ocenione subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyły się z 42 do 84%,
- szeroka wiedza ogólna oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 57 do 85%,
- umiejętności analityczne ocenione subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyły się z 63 do 85%,
- umiejętności informatyczne ocenione subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyły się z 56 do 87%,
- umiejętność komunikowania się oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 93%,
- umiejętność krytycznego myślenia oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 67 do 87%,
- umiejętność negocjacji oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 56 do 82%,
- umiejętność podejmowania decyzji oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 71 do 88%,
- umiejętność pracy w warunkach stresu oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 59 do 87%,
- umiejętność pracy zespołowej oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 69 do 81%,
- umiejętność przewodzenia grupie oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 48 do 75%,
- umiejętność rozwiązywania problemów oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 72 do 86%,
- umiejętność samooceny oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 60 do 86%,
- umiejętność uczenia się/samokształcenia oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 72 do 90%,
- znajomość języków obcych oceniona subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim zwiększyła się z 42 do 62%

Ponad połowa respondentów (57,1%) stwierdziła, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza nie przyczyniła się do znalezienia pracy.

Ponad 43% badanych stwierdziło, że w żadnym lub w prawie żadnym stopniu zdobyta w procesie kształcenia wiedza nie przyczyniła się do znalezienia przez nich pracy. Dla co trzeciego badanego wiedza ta przyczyniła się do znalezienia pracy w stopniu wysokim i bardzo wysokim.

Waga, jaką przywiązują badani do poszczególnych celów życiowych, przedstawia się następująco:

- dla ponad połowy ankietowanych (52%) prestiż społeczny jest ważny, a dla 12% bardzo ważny; dla 3% nie jest on w ogóle istotny;
- co trzeci respondent pracę zawodową traktuje jako bardzo ważną, a ponad połowa (54%) jako ważną; nikt nie uznał, że praca jest zupełnie nie ważna;
- dla blisko 80% dom i rodzina mają najwyższą wagę. 5% przyznało, że dom i rodzina jest dla nich dość ważna;
- dla ponad połowy (57,3%) ważny jest finansowy aspekt pracy, a dla co trzeciego bardzo ważny; dla 3% jest on mało istotny;
- praca społeczna i wolontariat jest mało istotny dla 34% badanych, a dla 6% w ogóle nie jest istotny; dość ważny jest dla 35%;

- rozwój i podnoszenie kwalifikacji zawodowych bardzo ważny jest dla blisko połowy badanych, a dla 36% istotny;
- dla 63% rozwój osobisty jest bardzo istotny, a dla 34% istotny;
- aktywny udział w życiu politycznym w ogóle nie jest ważny dla 30%; dla 16,5% jest dość ważny;
- życie towarzyskie bardzo ważne jest dla 27%, a dla 43% ważne; dla 3% w ogóle nie jest istotne;
- dla 45% istotne jest spędzanie czasu wolnego (rozrywka/podróżowanie/hobby); dla 5% w ogóle nie jest ważne.

Prawie połowa badanych (47%) rozpoczęła poszukiwanie pierwszej pracy przed rozpoczęciem studiów, a ok. 32% po otrzymaniu dyplomu; w trakcie studiów/więcej niż 6 miesięcy przed egzaminem dyplomowym pracy poszukiwało 14%

Ok. 43% podjęło pierwszą pracę przed rozpoczęciem studiów, a 14% znalazło pracę 3 miesiące po otrzymaniu dyplomu; w ciągu 4-6 miesięcy po otrzymaniu dyplomu 11,22%; w ciągu 7-12 miesięcy po otrzymaniu dyplomu 5,10%, a ponad rok po otrzymaniu dyplomu 6%

Na pełnym etacie lub więcej niż etat zatrudnionych jest trzy czwarte ankietowanych, a prawie co dziesiąty pracuje na własny rachunek (9,2%); bezrobotnych, aktywnie poszukujących pracy jest 4%

Kryteria, którymi kierowano się przy wyborze pierwszej pracy kształtują się następująco: blisko połowa ankietowanych podjęła „jakażkolwiek” pracę, a co trzeci ankietowany kierował się dogodną lokalizacją pracy, co czwarty wskazał możliwość rozwoju zawodowego, a dla 14% ważna była wysokość wynagrodzenia.

Według 30% ankietowanych w procesie rekrutacji dla pracodawców ważne było doświadczenie zawodowe, a dla co czwartego cechy osobowości i charakteru. Nie była ważna natomiast ocena na dyplomie, rodzaj i forma prawna ukończonej uczelni oraz doświadczenie zdobyte za granicą.

Ponad połowa respondentów (55%) pracuje w sektorze prywatnym. Najwięcej według branż, bo co czwarty badany, w administracji biurowej; po 18,4 proc. pracuje w branżach: finanse/ekonomia/bankowość oraz księgowość/audyt/podatki.

Najwięcej, tj. 10% respondentów pracuje w branży produkcji; po 3% w branży: prawo oraz projektowanie/wdrażanie.

Większość (26,5%) osób pracuje w przedsiębiorstwach, które mają zasięg krajowy; 24,5% międzynarodowy, a 23,5% zasięg lokalny.

Co czwarty ankietowany pracuje w zakładzie, który zatrudnia od 6 do 50 osób; 21,4% w zakładzie zatrudniającym od 51 do 200 osób, 18,4% w zakładzie zatrudniającym ponad 1001 osób i więcej.

Najwięcej, bo ok. 41% badanych zajmuje stanowisko wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi), a 18,4% zajmuje stanowisko specjalisty.

88,8% ankietowanych absolwentów pracuje w Polsce, w tym w Pile ok. 37%. W województwie wielkopolskim pracuje 33,7% Wszystkie osoby, które pracują za granicą, pracują w krajach Unii Europejskiej.

Najwięcej, bo 21% ankietowanych zarabia między 2000 a 2500 zł brutto; 17% między 1500 a 2000 zł brutto. Płacę minimalną otrzymuje 13%, a 12% ankietowanych nie wyraziło chęci udzielania takiej informacji.

Prawie połowa (46%) badanych osób pracowała dla jednego pracodawcy; 29% dla dwóch, a 3% dla pięciu i więcej.

Na pytanie o zmianę pracy po uzyskaniu dyplomu ankietowani odpowiedzieli, że powodem zmiany było: dla 19% niskie zarobki, a dla 11% niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji; prawie połowa nie zmieniła pracy od momentu uzyskania dyplomu.

Na pytanie dotyczące zadowolenia ze statusu zawodowego odpowiedzi respondentów kształtowały się następująco:

- z zakładu pracy zadowolonych jest ponad 42%, a bardzo zadowolony jest co czwarty ankietowany; bardzo niezadowolonych jest 5%;
- 37% jest zadowolonych z zajmowanego stanowiska, a 23,6% jest bardzo zadowolona. Co piąty badany absolwent jest średnio zadowolony;
- z wykonywanej pracy zadowolonych jest 37%, a bardzo zadowolonych jest 23,7%;
- 32,3% ankietowanych zadowolonych jest z wykonywanego zawodu, a bardzo zadowolonych jest 29,2%;
- z uzyskiwanych zarobków zadowolonych jest 23,7%, a bardzo zadowolonych 12,4%, 30% jest średnio zadowolonych z zarobków;
- z faktu posiadania pracy w ogóle bardzo zadowolonych jest ponad połowa 52,6%, odmiennego zdania jest 3%, a co piąty ankietowany jest zadowolony.

Na pytanie o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy odpowiedzi przedstawiły się następująco:

- co piąta osoba dobrze ocenia możliwość wykorzystania kwalifikacji, 23,5% średnio ocenia wykorzystanie kwalifikacji zawodowych, a 8% w ogóle ich nie wykorzystuje,
- blisko 27% ankietowanych średnio ocenia poziom autonomii pracy, natomiast 22,7% bardzo wysoko go ocenia,
- 27,5% dobrze ocenia możliwość wykazania się inicjatywą; co czwarty ankietowany średnio go ocenia, a co dziesiąty źle ocenia możliwość wykazania się inicjatywą;
- średnio i źle możliwość rozwoju zawodowego ocenia co czwarty ankietowany; 12% ocenia bardzo źle, a 21,4% bardzo dobrze;
- 27,5% osób ocenia, że nie ma znaczących szans szybkiego awansu; 21,4% uważa, że w ogóle nie ma szans na rozwój, a 11,2% jest przeciwnego zdania;
- 23,5% osób ocenia, że ma duże możliwości, by być w pracy kreatywnym i oryginalnym. Taka sama liczba osób uważa, że ma średnie możliwości, a co dziesiąty uważa, że w ogóle nie ma takich możliwości;
- blisko co piąty ankietowany (23,4%) ocenia, że ma średnią możliwość wykazania się przywództwem w pracy; 19,4% uznało, że praktycznie nie ma takich szans, a 13,3%, że w ogóle nie ma takiej możliwości. 18,4% ma dużą możliwość wykazania się przywództwem w pracy;
- 23,5% osób uważa, że ich praca bardzo stawia przed nimi wyzwania. Przeciwnego zdania był co dziesiąty ankietowany;
- co trzeci ankietowany przyznał, że jego praca oparta jest na dość jasno określonych regułach i przepisach; a 27,5% uznało, że te zasady są bardzo jasne; przeciwnego zdania jest 4% respondentów;
- po 29% ankietowanych ocenia, że bardzo dobrze i dobrze komunikuje się z klientami/petentami. Przeciwnego zdania było ponad 11%.

Ponad trzy czwarte (77,5%) respondentów przyznało, że po ukończeniu edukacji w PWSZ w Pile podjęło dalszą edukację. Studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło 64,3% absolwentów, a 14,3% podjęło kursy i szkolenia.

Co do planów podjęcia edukacji w przyszłości ponad połowa (59,2%) opowiedziała się, że zamierza to uczynić. 36,7% zamierza ukończyć kursy i szkolenia, a co piąty studia podyplomowe.

Motywami, jakimi kierują się respondenci decydujący się na dalsze kształcenie są: chęć awansu/rozwoju zawodowego (33,7%) oraz chęć poprawy statusu materialnego (28,6%).

3.2. Absolwenci Instytutu Humanistycznego /Emilia Wąsikiewicz-Firlej/

W badaniu wzięło udział 103 absolwentów Instytutu Humanistycznego, w tym 84 absolwentów kierunku politologia, 13 kierunku filologia oraz 6 kierunku praca socjalna. Wśród respondentów przeważały kobiety (63,11%). Najwięcej badanych (57,28%) stanowiły osoby w wieku 26-30 lat. Większość respondentów (58,25%) ukończyła studia w trybie stacjonarnym. W ankiecie brały głównie udział osoby, które uzyskały na dyplomie ocenę co najmniej dobrą (98,06%).

W trakcie studiów większość ankietowanych absolwentów podejmowała aktywność zawodową – zarówno związaną (15,53%), jak i niezwiązaną z przyszłą pracą zawodową (41,75%). Niespełna 1/5 ankietowanych (18,45) nie podejmowała żadnej aktywności zawodowej z własnego wyboru.

Głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (73,79%). Jedynie co dziesiąty student wybrał uczelnię przypadkowo. Innymi ważkimi powodami wyboru uczelni było uzyskanie kwalifikacji ułatwiających zdobycie pracy (44,66%) oraz interesująca oferta kierunkowa (29,13%).

Sam wybór kierunku był motywowany przede wszystkim zainteresowaniem zawodem/pracą, do którego przygotowuje kierunek (50,49%) oraz uzdolnieniami i zainteresowaniami absolwenta (43,69%). Prawie 60% absolwentów ponownie wybrałoby ten sam kierunek studiów w PWSZ w Pile.

Mocną stroną Instytutu Humanistycznego okazała się dydaktyka. Prawie wszyscy badani (92,23%) bardzo wysoko ocenili jakość opieki promotora pracy licencjackiej PWSZ w Pile. Doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich było ocenione w przeważającej części dobrze (46,60%) lub bardzo dobrze (28,16%). Dobrze został również oceniony całościowy plan i program studiów, przydatność treści programowych przedmiotów oraz różnorodność oferty przedmiotowej.

Zarówno przygotowanie merytoryczne kadry, jak i jakość nauczania zostały w przeważającej części ocenione jako dobre lub bardzo dobre. Żadnych zastrzeżeń nie budziła również jakość sal dydaktycznych. Wysoko także zostały ocenione relacje student-wykładowca.

Pewne zastrzeżenia budzi jednak jakość zakwaterowania w domu studenckim, wyposażenie biblioteki i jakość duszpasterstwa – wszystkie te elementy zostały ocenione jako dostateczne lub najwyżej dobre.

Badani absolwenci nie w pełni byli zadowoleni z oferty studenckich kół naukowych – większość (37,89%) oceniła ją jako dostateczną. (W ciągu ostatnich trzech lat, a więc po ukończeniu przez ankietowanych absolwentów studiów, oferta ta jednak rozszerzyła się).

Niepokój budzi jednak odpowiedź na pytanie, czy zdobyta w czasie procesu kształcenia wiedza przyczyniła się do znalezienia pracy – aż 60,19% absolwentów odpowiedziało na nie negatywnie.

Mimo tego obecna sytuacja zawodowa absolwentów jest bardzo dobra. Większość absolwentów rozpoczęła poszukiwania pierwszej pracy jeszcze w trakcie studiów (41,75%) lub po otrzymaniu dyplomu (36,89%). Przed rozpoczęciem studiów pracę podjęło 41,75% absolwentów. Obecnie prawie 90% absolwentów jest aktywnych zawodowo – bez pracy pozostaje tylko co dziesiąty absolwent. W przeważającej większości (67,96%) absolwenci

podejmują pracę najemną – są zatrudnieni na pełny etat lub więcej niż etat. W skali kraju jest to wynik niezwykle satysfakcjonujący.

Większość ankietowanych absolwentów znalazła zatrudnienie w sektorze publicznym (54,37%). Dominujące branże to: administracja państwowa (26,21%), edukacja/szkolnictwo wyższe (20%), administracja biurowa (18%).

Zakłady pracy, w jakich zatrudnieni są absolwenci mają w większości lokalny (36,89%) zakres działania oraz posiadają status małego lub średniego przedsiębiorstwa (prawie 65%). Absolwenci znajdują też zatrudnienie w firmach o krajowym (20%) i międzynarodowym (19%) zasięgu. Wśród zajmowanych stanowisk przeważają stanowiska wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi 25,24% oraz specjalistyczne (19,42%), co może być związane z młodym wiekiem absolwentów.

Przeważająca większość absolwentów (84,47%) znalazła zatrudnienie w Polsce, z czego prawie 1/4 w Pile lub powiecie pilskim i 1/3 w województwie wielkopolskim. Niespełna 15% absolwentów jest zatrudnionych w innym województwie.

Zarobki brutto absolwentów w przeważającej większości plasują się w przedziale 1500-2000 zł (29,13%) lub 2000-2500 zł (17,48%). Mimo iż nie należą do najwyższych, należy jednak wziąć pod uwagę ogólne trendy krajowe w tym zakresie oraz młody wiek absolwentów.

Na uwagę zasługuje ciągłość zatrudnienia absolwentów – przeważająca część po uzyskaniu dyplomu pracowała dla jednego (36,89%) lub dwóch (27,17%) pracodawców. W przypadku zmiany pracy jej głównym powodem były niskie zarobki lub niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji.

Aż 66% absolwentów podniosło swoje kwalifikacje zawodowe na studiach magisterskich. Taki sam procent absolwentów planuje uczestnictwo w dalszych szkoleniach. Głównym motywem dalszego kształcenia jest chęć awansu/rozwoju zawodowego.

Absolwenci Instytutu Humanistycznego dobrze lub bardzo dobrze oceniają jakość kształcenia w PWSZ w Pile. Bardzo wysoko oceniana jest jakość opieki promotorów nad pracami licencjackimi. Dobrze oceniana jest kadra dydaktyczna oraz jej relacje ze studentami. Zastrzeżeń nie budzi też program studiów. Absolwenci podkreślają jednak potrzebę rozwijania współpracy międzynarodowej oraz wymiany studenckiej – warunek ten został w ciągu ostatnich trzech lat spełniony; współpraca międzynarodowa rozwija się bardzo dynamicznie. Podkreślane również było indywidualne podejście do studenta, niemożliwe do osiągnięcia w większych ośrodkach akademickich.

Ankietowani wyrazili zadowolenie z zainteresowania rozwojem ich kariery zawodowej i sugerowali rozwinięcie współpracy z pracodawcami podczas studiów. Podkreślane również było znaczenie praktyk zawodowych i nauki języków obcych.

Po 3 latach od ukończenia studiów jedynie co dziesiąty absolwent Instytutu pozostaje bez pracy, mimo prób jej poszukiwania. Prawie 90% absolwentów Instytutu jest aktywnych zawodowo, co stanowi bardzo dobry wynik na tle kraju. Większość absolwentów jest zatrudniona w sektorze publicznym na jeden lub więcej etatów. Absolwenci wykazują chęć dalszego kształcenia się i są do niego przygotowani w myśl idei uczenia się przez całe życie – większość z nich kończy studia magisterskie i jest gotowa uczestniczyć w szkoleniach zawodowych. Pojawiają się liczne komentarze rekomendujące uruchomienie studiów magisterskich w PWSZ w Pile oraz rozszerzenie oferty studiów podyplomowych (np. dla nauczycieli). Wskazano również na potrzebę uruchomienia innych kierunków (głównie

pedagogicznych). Odpowiedzi te wskazują wyraźnie, że PWSZ w Pile ma w tym zakresie duży potencjał rozwojowy i potencjalnych nabywców usług edukacyjnych.

3.3. Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia /Zdzisława Filipka/

Liczba badanych absolwentów Instytutu Ochrony Zdrowia kierunku Pielęgniarstwo stanowiła 29 osób (100%). W badaniu wzięło udział 28 kobiet (96.55%) i 1 mężczyzna (3.45%). Najwięcej badanych stanowiły osoby w wieku do 25 roku życia (31.03%). Bliskoznacznym wynikiem pozyskała grupa respondentów w wieku 26-30 lat, która stanowiła 20.69% ogółu. Z pośród badanych najniższy wynik (3.45%) pozyskał przedział wiekowy 41-49 lat. Większość respondentów (ok. 52%) ukończyła studia w trybie stacjonarnym, natomiast pozostałe 48% stanowili absolwenci studiów niestacjonarnych.

Przed rozpoczęciem nauki w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. St. Staszica w Pile większość ankietowanych (55.17%) uczęszczała do liceum ogólnokształcące lub liceum zawodowego (37,93%), najniższy odsetek stanowiły osoby, które ukończyły technikum zawodowe (6.90%). Na dyplomie licencjata więcej niż połowa badanych (62.07%) pozyskała ocenę 5,0. Kolejną grupę stanowili absolwenci z wynikiem 4,5 (24.14%) i 4,0 (13.79%). Pośród badanych nie było osoby, która pozyskała ocenę w przedziale 3,5 - 3,0 (0.00%).

W czasie trwania studiów nikt z badanych nie podjął nauki za granicą, jak i nie podjął nauki/pracy/praktyki zarówno związanej, jak i niezwiązanej z profilem studiów (100%). Większość ankietowanych absolwentów (55.17%) wykazało zatrudnienie związane z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta. Jednakże 13.79% ankietowanych stanowiły osoby, które wykazały aktywność zawodową nie związaną z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta. Natomiast 20.69% badanych nie podjęło zatrudnienia z własnego wyboru, a 6.90% wskazało na brak takiej możliwości. Tylko 3.45% badanych deklarowało aktywność zawodową w trakcie trwania studiów związaną z pracą w studenckim kole naukowym i organizacjach studenckich.

Głównym motywem wyboru PWSZ w Pile było położenie Uczelni blisko miejsca zamieszkania (62.07%), profil programowy zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/doświadczeniem zawodowym (27.59%), a także przystępne postępowania rekrutacyjne (27.59%). Na trzecim miejscu wymieniano uzyskanie kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy (24.14%).

Natomiast wybór kierunku studiów motywowany był przede wszystkim możliwością zdobycia wiedzy specjalistycznej, czyli "zawodowość" kierunku (68.97%). Prawie połowa badanych wskazała na duże zainteresowanie zawodem/pracą do którego przygotowuje kierunek (48.28%). Trzecie miejsce wpływające na decyzję o wyborze kierunku stanowiły uzdolnienia i zainteresowania respondentów (13.79%). Najniżej oceniono: atrakcyjność oferty przedmiotów oferowanych przez kierunek, modę na studiowanie kierunku, możliwość zdobycia wiedzy ogólnej (3.45%). Jednakże, 79.31% absolwentów ponownie wybrałoby ten sam kierunek studiów w PWSZ w Pile.

Analiza pozyskanych wyników zadowolenia absolwentów z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta PWSZ w Pile, ukazuje następujące dane:

- respondenci oceniają *opiekę promotora* swej pracy licencjackiej na poziomie dobrym (41.38%) a jedna trzecia badanych na poziomie bardzo dobrym (34,48%), co w sumie daje wysoką ocenę w tym zakresie.
- *doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje)* w większości oceniono na poziomie dość dobrym (31.03%) i dobrym (27.59%). Jednakże pozyskane wyniki są bardzo bliskoznaczne z uwagi na liczbę osób udzielających odpowiedzi (9 i 8 osób odnotowujących odpowiedź).

- ponad połowa badanych ocenia na poziomie dobrym (58.62%) *całościowy plan i program studiów*, a także bardzo dobrym (17.24%).
- zdecydowana większość badanych na poziomie dobrym (41.38%) a jedna trzecia bardzo dobrym (31.03%) ocenia *przydatność treści programowych przedmiotów* na kierunku, co w sumie daje wysoką ocenę programu przedmiotowego. Tylko 3.45% wskazuje nieprzydatność treści programowych przedmiotów.
- dwie trzecie badanych jest zadowolona i wysoko ocenia *jakość obsługi administracyjnej* (68.97%), a na poziomie dobrym (24.14%). Tylko nieliczni badani są niezadowoleni (3.45%).
- ponad połowa ankietowanych *zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą/praktyki zawodowe* ocenia na poziomie bardzo dobrym (51.72%) a jedna trzecia na poziomie dobrym (37.93%), co w sumie daje wysokie noty przygotowania zawodowego dla kierunku. Zaznaczyć należy, że tylko nieliczni badani są niezadowoleni i źle oceniają praktyki zawodowe (3.45%).
- ponad połowa ankietowanych (55.17%) *różnorodność oferty przedmiotowej* ocenia na poziomie dobrym, a wysokim (31.03%). Tylko 6.90% badanych nisko ocenia powyższą ofertę.
- ponad połowa ankietowanych *merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej* ocenia na poziomie dobrym (51.72%) i bardzo dobrym (27.59%), co w sumie daje prawie 80% osób zadowolonych z wysokiej jakości procesu dydaktycznego reprezentowanego przez kadrę dydaktyczną. Tylko 17.24% badanych ocenia poziom przygotowania kadry nauczającej jako średni, a zły 3,45% badanych.
- ponad połowa respondentów ocenia *jakość nauczania kadry (umiejętności dydaktyczne)* na poziomie dobrym (55.17%). Natomiast podzielone są opinie ankietowanych co do wystawionej oceny wysokiej, jak i średniej (20.69%). Tylko nieliczni badani są niezadowoleni i źle oceniają powyższą kwestię (3.45%).
- prawie połowa badanych (48.28%) na poziomie dobrym ocenia *jakość sal dydaktycznych*. Niestety również większość badanych tj. 27.59% wskazuje na ocenę dostateczną.
- łącznie prawie 76% osób w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *relacji student wykładowca*. Tylko 17.24% badanych ocenia relacje na poziomie średnim, a złym 6.90% badanych.
- blisko połowa badanych (48.28%) w stopniu dobrym i bardzo dobrym (17.24%) ocenia *jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych*, co w sumie daje ok. 66% zadowolonych respondentów. Tylko ok. 14 % badanych bardzo nisko ocenia powyższą ofertę.
- podzielone są opinie ankietowanych co do *dostępności materiałów dydaktycznych*. Jedna trzecia badanych (34.48%) ocenia dostępność na poziomie bardzo wysokim i dostatecznym. Natomiast 24.14% na poziomie dobrym. Łącznie prawie 60% osób w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z dostępności materiałów dydaktycznych. Tylko ok. 7 % badanych bardzo nisko ocenia powyższą ofertę.
- w sumie ok. 40% badanych oceniło na poziomie dostatecznym *możliwość wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji* na kierunku, mniej bo ok. 18% stanowiły osoby niezadowolone i bardzo niezadowolone. Natomiast w sumie ok. 42% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim należało do grona zadowolonych osób.
- ok. 54% osób badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *doradztwa zawodowego i oferty Biura Karier*, jedna trzecia osób w stopniu średnim (32.14%), a tylko 14.29% w stopniu niskim.
- 79.31% respondentów w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *systemu oceny wyników studiowania/ ewaluacji*. Tylko nieliczni badani są niezadowoleni (6.90%) lub w stopniu średnim (13. 79%) oceniają powyższą kwestię.
- równe 50% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych było z *jakości zakwaterowania w domu studenta*. Niestety również znaczna część badanych tj. 30.77% wskazuje na ocenę niską i bardzo niską, a 19.23% na poziomie średnim. Można więc określić, że zdania osób badanych w tym temacie są skrajnie podzielone.

- aż, 82.76% badanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *wyposażenia biblioteki* Uczelni i zamawianych pozycji na kierunek. Tylko 17.24% badanych ocenia ofertę na poziomie średnim.
- blisko 43% ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *oferty duszpasterstwa akademickiego*. Natomiast niestety, również znaczna część badanych tj. ok. 36% wskazuje na ocenę niską i bardzo niską, a 21% na poziomie średnim.
- blisko 43% ankietowanych w stopniu wysokim i bardzo wysokim zadowolonych jest z *oferty studenckich kół naukowych*, a przeszło jedna trzecia badanych ocenia ofertę na poziomie średnim (32.14%). Natomiast 25% badanych ocenia ofertę nisko i bardzo nisko.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca obecnego stopnia opanowania przez respondentów poszczególnych kompetencji w porównaniu do okresu przed rozpoczęciem studiów, przedstawia się następująco:

- subiektywna *ocena kreatywności* osób ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa wyraźnemu zwiększeniu z 72% (przed studiami) na 100% (stan obecny). Można stwierdzić, że absolwenci odkryli i pozyskali nowe kompetencje społeczne oraz poszerzyli horyzonty własnych możliwości w wyniku realizacji założeń programowych kierunku, wdrażając i realizując przy tym założenia Misji Uczelni.
- *samodzielność pracy* ankietowanych oceniana subiektywnie na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa, również wyraźnemu zwiększeniu z ok.76% (przed studiami) na ok. 97% (stan obecny).
- wyraźnemu zwiększeniu uległa, także *specjalistyczna (kierunkowa) wiedza teoretyczna* oceniana na poziomie wysokim i bardzo wysokim z ok. 66% (stan przed studiami) na 100% (stan obecny), co sugeruje bardzo dobre przygotowanie merytoryczne studentów na kierunku, w wyniku realizacji założeń programowych.
- *specjalistyczne umiejętności zawodowe* osób ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległy, także zwiększeniu z 66% (przed studiami) na 96.55% (stan obecny), co sugeruje bardzo dobre przygotowanie praktyczne studentów na kierunku, w wyniku realizacji założeń programowych.
- *szeroka wiedza ogólna* oceniana subiektywnie przez osoby ankietowane na poziomie wysokim i bardzo wysokim, uległa wyraźnemu zwiększeniu z ok. 60% (okres przed studiami) na ok. 97% (stan obecny).
- *umiejętności analityczne* respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim, poprawiły się z 72% (okres przed studiami) na ok. 90% (stan obecny).
- natomiast *umiejętności informatyczne* respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległy niewielkiej poprawie z 66% (okres przed studiami), na 79% (stan obecny).
- podobnie *umiejętność komunikowania się* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa 10% poprawie z okresem sprzed studiami.
- *umiejętność krytycznego myślenia* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z ok. 76% (okres przed studiami), na ok. 90 % (stan obecny), czyli o 14%.
- *umiejętność negocjacji* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z ok. 66% (okres przed studiami), na ok. 93 % (stan obecny), czyli o 27%.
- *umiejętność podejmowania decyzji* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa niewielkiemu zwiększeniu z ok. 79% (okres przed studiami), na ok. 86 % (stan obecny), czyli tylko o 7%. Dowodzi to, iż umiejętność podejmowania decyzji jest nierozzerwalnym komponentem wykonywanego zawodu (zwłaszcza dla respondentów studiów niestacjonarnych).
- *umiejętność pracy w warunkach stresu* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 62% (okres przed studiami), na ok. 79 % (stan obecny), czyli o 17%.
- *umiejętność pracy zespołowej* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 76% (okres przed studiami), na ok. 97 % (stan obecny), czyli o 21%.

- *umiejętność przewodzenia grupie* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 72% (okres przed studiami), na ok. 93 % (stan obecny), czyli także o 21%.
- *umiejętność rozwiązywania problemów* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 76% (okres przed studiami), na ok. 93 % (stan obecny), czyli o 17%.
- *umiejętność samooceny* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 72% (okres przed studiami), na ok. 93 % (stan obecny), czyli o 21%.
- *umiejętność uczenia się/ samokształcenia* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 79% (okres przed studiami), na ok. 97 % (stan obecny), czyli o 18%.
- *znajomość języków obcych* na poziomie wysokim i bardzo wysokim uległa zwiększeniu z 24% (okres przed studiami), na ok. 45 % (stan obecny), czyli o 21%.

Ponad połowa badanych osób (55.17%) stwierdza, że zdobyta wiedza w procesie kształcenia przyczyniła się do znalezienia pracy. W stopniu wysokim i bardzo wysokim, aż 59%, natomiast 31% stwierdza, że w ogóle nie. Tylko ok. 10% badanych ocenia tę kwestię na poziomie średnim.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca przywiązania wagi respondentów do poszczególnych celów życiowych, przedstawia się następująco:

- *prestż społeczny* jest istotny i ważny dla ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim w ok. 76%, na poziomie średnim dla 24% badanych.
- 93% badanych *pracę zawodową* traktuje jako ważną i bardzo ważną. W sumie tylko nieliczni sądzą (7%) iż praca jest w życiu średnio ważna. Natomiast nikt nie uznał, że praca zawodowa jest zupełnie nie ważna.
- dla zdecydowanej większości ankietowanych (93%) *dom i rodzina* jest ważna lub bardzo ważna. Tylko 7% badanych przyznaje, że ta kwestia jest dla nich dość istotna.
- 83% badanych uważa za ważny lub bardzo ważny fakt *zarabiania pieniędzy* (finansowy aspekt pracy). Tylko nieliczni badani uznają fakt ten jako mało istotny (3%), a średnio ważny, 14%.
- dla prawie połowy ankietowanych (48%) fakt *pracy społecznej i wolontariat* jest istotny lub bardzo ważny, dla 31% średnio ważny. Natomiast 21% badanych stwierdza, iż w ogóle nie jest istotny.
- dla zdecydowanej większości badanych (93%) *rozwój zawodowy/podnoszenie kwalifikacji zawodowych* jest istotne i bardzo ważne. Tylko 7% badanych przyznaje, że ta kwestia jest dla nich dość istotna. Natomiast nikt nie uznał, że kwestia ta jest w ogóle zbędna.
- 97% badanych uważa za ważny lub bardzo ważny fakt *rozwoju osobistego*. Tylko nieliczni badani uznają fakt ten jako średnio ważny (3%).
- aż, ok. 44.83% ankietowanych twierdzi, że *aktywny udział w życiu politycznym* nie jest ważny. Równy pogląd na tę kwestię ma grupa badanych, która sądzi, iż aktywny udział w życiu politycznym ma średnie (27.59%), istotne i bardzo ważne znaczenie (27.59%).
- *życie towarzyskie* jest istotne i ważne dla ankietowanych na poziomie wysokim i bardzo wysokim w ok. 72%, na poziomie średnim dla 78% badanych.
- dla 79% badanych istotne i bardzo ważne są *różne formy spędzania czasu wolnego: rozrywka /podróżowanie/hobby*. Dla 21% respondentów kwestia ta ma średnie znaczenie.

Większość respondentów rozpoczęła poszukiwania pierwszej pracy zaraz po otrzymaniu dyplomu (44.83%), jak i przed podjęciem studiów (37.93%). Prawie połowa badanych osób pierwszą pracę podjęła przed rozpoczęciem studiów (48.28%) oraz w ciągu 3 miesięcy po otrzymaniu dyplomu (27.59%) lub góra 4-6 miesięcy po zakończonych studiach (10.34%), co mogłoby wskazywać na dość wysokie zapotrzebowanie rynku pracy

na absolwentów kierunku Pielęgniarstwo, a także dobrą sytuację zawodową absolwentów w uzyskiwaniu miejsc pracy. Około 76% badanych wykonuje pracę najemną – pełen etat/więcej niż etat. 14% badanych pracuje na własny rachunek. Natomiast 7% badanych jest obecnie na urlopie macierzyńskim, 3% podjęło pracę na umowę zlecenie. Ankieta nie wykazała powodów braku pracy i nie poszukiwania pracy (100%).

Przy wyborze pierwszego pracodawcy głównym kryterium stanowiło podjęcie pracy dostosowanej do wiedzy i umiejętności absolwenta (44.83%) oraz dogodna lokalizacja miejsca pracy (41.38%). Gotowość do podjęcia jakiegokolwiek pracy zgłosiło 31.03% respondentów. Jednak dla wielu ankietowanych przy wyborze pierwszej pracy duże znaczenie stanowi możliwość kontynuacji rozwoju zawodowego (ok. 28%).

Według ankietowanych największe znaczenie w procesie rekrutacji dla pracodawców stanowiły przede wszystkim: kierunek studiów, doświadczenie zawodowe i wcześniejszy kontakt z praktyką (87%). Na drugim miejscu brano pod uwagę cechy osobowości i charakteru (85%) oraz na trzecim miejscu posiadanie dyplomu studiów wyższych i rodzaj uczelni: uniwersytet/ uczelnia zawodowa, a także znajomość języków obcych (84%). Nie był ważny natomiast wynik testu kompetencji (78%) oraz forma prawna uczelni: publiczna/niepubliczna (79%).

Zdecydowana większość absolwentów znalazła zatrudnienie w sektorze publicznym (72.41%) natomiast w sektorze prywatnym 24.14% badanych. Satysfakcjonujący jest wynik służby zdrowia jako dominującej branży spośród innych (82.76%). Zakłady pracy, w jakich zatrudnieni są absolwenci najczęściej mają lokalny (37.93%) i regionalny (37.93%) zakres działania. Wielkość zatrudnienia w zakładach pracy szacuje się na 201-500 osób (20.69%) lub 1001 i więcej (20.69%). Wśród zajmowanych stanowisk przeważają stanowiska specjalistyczne (27.59%) i wykonawcze/ pracownicy fizyczni, jak i personel biurowy, pracownicy szeregowi (17.24%).

Prawie wszyscy badani pracują zawodowo na terenie Polski (93.10%), z czego aż prawie ½ w województwie wielkopolskim (44.83%). Na terenie miasta Piły zatrudnionych jest 17.24% badanych absolwentów. Niestety ¼ badanych osób (24.14%) zatrudnienia się w innym województwie. Tylko 6.90% ankietowanych pracuje zawodowo w powiecie pilskim. Na uwagę zasługuje ciągłość pracy respondentów. Ponad połowa badanych po uzyskaniu dyplomu PWSZ w Pile pracowała dla jednego pracodawcy (51.72%) lub dwóch (34.48%).

Miesięczne zarobki brutto absolwentów klasyfikują się w przedziale 2000-2500 zł (20.69%) oraz 3000-4000 zł (20.69%). Można stwierdzić, że miesięczne zarobki brutto są dosyć wysokie w wymiarze lokalnym i regionalnym co zwiększa atrakcyjność zawodu na rynku pracy i samą chęć podejmowania pracy w zawodzie, wśród ludzi młodych i nie tylko.

Analiza pozyskanych wyników dotycząca zadowolenia respondentów ze statusu zawodowego, przedstawia się następująco:

- z *zakładu pracy* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 70% badanych, średnio zadowolonych jest 17 % a bardzo niezadowolonych jest tylko ok. 7%. Tyleż samo badanych (ok. 7%) nie miało zdania w tej kwestii.
- ok. 76% badanych zadowolonych jest z *zajmowanego stanowiska* na poziomie wysokim i bardzo wysokim, średnio zadowolonych jest 17 %. Ok. 7% ankietowanych nie miało zdania w tej kwestii.
- z *wykonywanej pracy/funkcji zawodowych* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest ok. 76% badanych, średnio zadowolonych jest tylko 7 %, a bardzo niezadowolonych jest aż 10%. Ok. 7% nie miało zdania w tej kwestii.
- z *wykonywanego zawodu/ specjalności* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest aż 83% badanych, średnio zadowolonych jest tylko 7 %, a bardzo niezadowolonych tylko ok. 3%. Ok. 7% nie miało zdania w tej kwestii.

- z *uzyskiwanych zarobków* zadowolonych na poziomie wysokim i bardzo wysokim jest łącznie 48% badanych, średnio zadowolonych jest tylko 24 %, a bardzo niezadowolonych niestety aż 21%. Natomiast 7% badanych nie miało zdania w tej kwestii.
- zdecydowana większość respondentów (83%) jest zadowolona z *faktu posiadania pracy w ogóle*. Bardzo niezadowolonych jest 10% ankietowanych. Natomiast 7% badanych nie miało zdania w tej kwestii.

Analiza pytania o właściwości, jakimi charakteryzuje się obecna praca badanej grupy, ujawniła następujące dane:

- zdecydowana większość respondentów na poziomie wysokim i bardzo wysokim ocenia *możliwość pełnego wykorzystania kwalifikacji* (76%). Na poziomie średnim tylko 7% badanych. Około 10% badanych nie wykorzystuje w ogóle kwalifikacji zawodowych.
- łącznie 62% ankietowanych wysoko i bardzo wysoko ocenia *poziom autonomii pracy*. Na poziomie średnim tylko 28% badanych, niską ocenę wystawia tylko 3% badanych.
- *możliwość wykazania się inicjatywą* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 66% badanych, na poziomie średnim 24%. W ogóle brak podjęcia inicjatywy wykazuje tylko 3% ankietowanych.
- łącznie 72% ankietowanych wysoko i bardzo wysoko ocenia *możliwość rozwoju zawodowego*. Jednakże ok. 10% ocenia bardzo źle i tyleż samo badanych wskazuje na średnią możliwość.
- brak *znaczących szans szybkiego awansu* wskazuje ok. 28% badanych. Jednakże tyleż samo osób szanse ocenia wysoko i bardzo wysoko (ok. 28%). Średnie możliwości wskazuje, aż 38% respondentów.
- *możliwość bycia kreatywnym i oryginalnym* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 59% badanych. Brak takiej możliwości wskazuje 17% ankietowanych i tyleż samo osób sądzi, że ma średnie możliwości (17%).
- *możliwość wykazywania się przywództwem* w pracy zawodowej wysoko i bardzo wysoko ocenia ok. 45% badanych. Brak takiej możliwości wskazuje 24% ankietowanych i tyleż samo osób sądzi, że ma średnie możliwości (24%).
- 66% badanych uważa, że ich praca zawodowa wysoko i bardzo wysoko *stawia wyzwania* przed nimi. Przeciętnego zdania było 24% badanych. Tylko 3% ankietowanych sądzi, że w ogóle.
- ok. 73% sądzi iż ich *praca jest oparta na jasno określonych regułach i przepisach*. Brak jasnych reguł i przepisów wskazuje 10% ankietowanych i tyleż samo osób sądzi, że są wytyczone na poziomie średnim (10%).
- aż, 79% badanych ocenia, że dobrze i bardzo dobrze *komunikuje się z klientem/petentami*. Na poziomie średnim komunikację ocenia 10% badanych, niską ocenę wystawia tylko 3%.

Niestety 7% badanych nie miało zdania w powyższych kwestiach tematycznych.

Zdecydowana większość absolwentów inwestuje w dalszy rozwój zawodowy po ukończeniu studiów w PWSZ w Pile, uczestnicząc tym samym w różnych formach kształcenia (86.21%). Aż, 58.62% respondentów podjęło studia uzupełniające magisterskie lub kursy (31.03%), szkolenia (17.24%). Planowanie i deklarację uczestnictwa w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych składa większość badanych (79.31%). Cieszącym się powodzeniem i najczęściej deklarowaną formą doksztalcenia zawodowego są kursy (51.72%). Głównym motywem dalszego kształcenia zawodowego jest chęć awansu/rozwoju zawodowego (48.28%) natomiast na drugim miejscu wymienia się chęć poprawy statusu materialnego i zainteresowanie tematyką (37.93%).

Absolwenci Instytutu Ochrony Zdrowia podkreślają zindywidualizowane podejście do studenta, niemożliwe do osiągnięcia w większych ośrodkach akademickich. Jednostkowe

podejście do studentów przyczynia się do podnoszenia jakości kształcenia, wpływa na efekt współpracy. Studenci mocno akcentowali odczuwalne wsparcie dydaktyczne, nadzór i opiekę podczas całego toku trwania studiów (opiekunowie roku, kierownik zakładu, kierownik praktyk, dyżury dydaktyczne pracowników, profesjonalna praca administracyjna sekretariatu). Wskazano na polepszenie samej jakości kształcenia oraz na Misję Uczelni jako wyzwanie i szczytny cel, który spełnia kierunek (zadowolenie ankietowanych z podjęcia nauki, liczne podziękowania za umożliwienie kształcenia).

Respondenci zwracali uwagę na istotną rolę zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w przygotowaniu do podjęcia profesjonalnej aktywności zawodowej, a także w pozyskiwaniu kompetencji zawodowych. Profesjonalny przekaz wiedzy praktycznej wpływa na jakość pełnionych usług w procesie pielęgnacyjno – opiekuńczym wobec chorego. Rozwój kształcenia zawodowego wg badanych jest niewątpliwie najistotniejszym elementem procesu kształcenia kierunku Pielęgniarstwo, na który trzeba „kłaść nacisk”.

Absolwenci wyrazili potrzebę uruchomienia studiów magisterskich kierunkowych w PWSZ w Pile oraz rozszerzenie oferty studiów. Wskazano również na propozycję obniżenia kosztów studiów niestacjonarnych dla kierunku. Wysokie opłaty semestralne stanowią barierę finansową i utrudnienie dla podejmujących naukę.

Ponadto ankietowani złożyli propozycję:

- możliwości jednoczesnego studiowania i podjęcia pracy (zagwarantowanie miejsc pracy w toku trwania studiów),
- składania ofert pracy po ukończonych studiach (rozwiniecie współpracy z pracodawcami).

Powyższa analiza odpowiedzi wskazuje, że kierunek Pielęgniarstwo na PWSZ w Pile stanowi doskonałą alternatywę i ciekawą ofertę na rynku pracy. Absolwenci są chętnie zatrudniani przez pracodawców ciesząc się uznaniem kwalifikacji zawodowych. Kierunek kształci i doskonali zawodowo zgodnie z wytyczonym celem Misji Uczelni. Absolwenci wykazują chęć dalszego rozwoju zawodowego często podejmując dalszą naukę w myśl idei „uczenia i doskonalenia przez całe życie”.

3.4. Absolwenci Instytutu Politechnicznego /Stanisław Różański/

Udział w monitorowaniu karier zawodowych absolwentów PWSZ w Pile wzięło zaledwie 6 kobiet (co stanowi 9,1% badanych), natomiast liczba mężczyzn wynosiła 60 osób, co stanowiło 90,9% badanych. W przeważającej liczbie (78,79%) badane osoby mieściły się w kategorii wiekowej między 26-30 lat, które przed podjęciem studiów w PWSZ ukończyły albo liceum ogólnokształcące (34,85%), albo technikum zawodowe (59,09%).

W Instytucie Politechnicznym największa liczba respondentów ukończyła elektrotechnikę (33 – 50%), następnie mechanikę i budowę maszyn (22 – 33,33%) oraz budownictwo (11 – 16,67%); byli to najczęściej absolwenci specjalności: konstrukcje budowlane i inżynierskie (16,67%), informatyka przemysłowa (27,27%), systemy automatyki i elektroniki (22,73%), czy metody komputerowe w projektowaniu maszyn (22,73%).

Największą liczbę odpowiedzi uzyskano od absolwentów studiów stacjonarnych (66,67% badanych), natomiast studia niestacjonarne ukończyło 33,33% respondentów. Studia inżynierskie z oceną bardzo dobrą ukończyło 15,15% badanych, natomiast ocenę dobrą uzyskało aż 69,7% absolwentów. Naukę za granicą w czasie studiów podjęło tylko 2 absolwentów, co stanowi zaledwie 3% wszystkich badanych.

43,94% osób było zatrudnionych w trakcie studiów zgodnie z kierunkiem studiów, a 28,79% miało zatrudnienie nie związane z wybranym kierunkiem studiów. 19% stanowiła grupa osób, które z braku możliwości nie podjęły zatrudnienia.

Główne motywy, które kierowały się osoby przy wyborze studiów w PWSZ w Pile, były:

- położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania – 78,79%,
- uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy – 53,03%,
- profil programowy PWSZ w Pile był zbliżony ze zdobytym wcześniej wykształceniem/ doświadczeniem zawodowym – 25,76%,
- interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa PWSZ w Pile – 19,7%.

Najmniejszą rolę odegrały takie motywy jak: tradycje rodzinne/kontynuacja zawodu rodziców (1,52%), prestiż PWSZ w Pile na rynku edukacyjnym (1,52%), wysokie możliwości zarobkowe po ukończeniu PWSZ w Pile (0%).

Jeżeli chodzi o wybór kierunku studiów w PWSZ, to absolwenci kierowali się głównie swoimi zainteresowaniami i uzdolnieniami (53,03%), zainteresowanie zawodem/pracą, do których przygotowuje kierunek (46,97%), możliwość zdobycia wiedzy specjalistycznej („zawodowość” kierunku) – 46,97%, czy oczekiwaniami korzyści materialnych po ukończeniu studiów (19,70%). Za atrakcyjną ofertą przedmiotów oferowanych przez kierunek opowiedziało się tylko 10% respondentów.

Większość badanych absolwentów PWSZ ponownie wybrałaby ten sam kierunek studiów (72,73%) lub wybrałaby ten sam kierunek w innej uczelni (13,64%). Była też grupa osób, która nie studiowałaby ponownie w ogóle (7,58%).

Realizacja procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w PWSZ w Pile zostały ocenione następująco:

- jakość opieki promotora pracy inżynierskiej – 83,33% osób oceniło pracę promotora na oceny 5 lub 4, 10,61% na ocenę 3, a 6,06% na oceny 1 lub 2. Podsumowując, można stwierdzić, że większość osób była zadowolona z jakości opieki promotora,

- doradztwo dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich (konsultacje) – ta część została oceniona następująco: ocena 5 i 4 – 59,09%, ocena 3 – 28,79% oraz ocena 1 i 2 – 12,12%. Także w tym przypadku większość osób była zadowolona z doradztwa dydaktycznego, chociaż pojawił się większy odsetek osób niezadowolonych.

Całościowy program studiów jest oceniany bardziej krytycznie przez badanych absolwentów PWSZ. 46,97% ocenia go jako bardzo dobry lub dobry, 37,88% jako dostateczny, a ocenę 1 lub 2 wybrało 15,15%. Słabo wypada ocena przydatności treści programowych przedmiotów oferowanych w PWSZ: 39,39% studentów wybrało ocenę 5 lub 4, ale już ocenę 3 wybrało aż 42,42% badanych, a ocenę 1 lub 2 – 18,18%. Należy zwrócić większą uwagę na przygotowanie programu studiów oraz treści programowe przedmiotów oferowanych przez PWSZ.

Obsługa administracyjna studiów została wysoko oceniona przez badanych absolwentów PWSZ. 71,21% respondentów oceniło te usługi jako bardzo dobre lub dobre, 19,70% wybrało ocenę dostateczną, a 9,09% ocenę 2 lub 1.

Bardzo krytycznie zostało ocenione zapewnienie kontaktów z praktyką gospodarczą oraz realizacja praktyki zawodowej. Jedynie 33,33% osób wybrało ocenę 5 lub 4. Aż 31,82% osób wystawiło ocenę 3, a 34,85% ocenę 2 lub 1. Należy zweryfikować jakość kontaktów z praktyką gospodarczą.

Jeżeli chodzi o różnorodność oferty przedmiotowej, to oceniana jest ona bardzo dobrze lub dobrze przez 46,88% respondentów, dostatecznie przez 42,19% badanych, a ocenę 2 lub 1 wybrało 10,94%. Widoczna jest potrzeba większego urozmaicenia oferty przedmiotowej na kierunkach politechnicznych, co mimo wszystko nie jest w pełni zależne od Uczelni – kluczowe znaczenie mają standardy kształcenia określone przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, według której prowadzone są kierunki studiów.

Merytoryczne przygotowanie kadry nauczającej zostało ocenione przez badanych bardzo wysoko. Ocenę 5 lub 4 wybrało 74,24% badanych, ocenę 3 – 18,18%, a ocenę 1 lub 2 tylko 7,58% badanych. Również jakość nauczania (umiejętności dydaktyczne kadry) uzyskały dobra ocenę ze strony absolwentów: 69,70% wybrało ocenę 5 lub 4, 19,70% ocenę 3, a 10,61% ocenę 2 lub 1.

Jakość sal dydaktycznych została oceniona bardzo dobrze lub dobrze przez 62,12% respondentów, na ocenę 3 przez 19,70% badanych, a 18,18% oceniło sale na ocenę 2 lub 1. W celu polepszenia warunków kształcenia należy pracować nad zwiększeniem jakości sal dydaktycznych pod względem ich technicznego i multimedialnego wyposażenia.

Relacje student – wykładowca zostały ocenione bardzo dobrze lub dobrze przez 65,15% badanych, dostatecznie przez 30,30%, a krytycznie (ocena 2 lub 1) zaledwie przez 4,55%. Z dużego odsetka ocen dostatecznych należy wnioskować o konieczności większej dostępności nauczycieli akademickich dla studentów.

Jakość bazy gastronomicznej i pomieszczeń rekreacyjnych oceniana jest przez respondentów pozytywnie. 57,58% uważa ją za bardzo dobrą lub dobrą, 22,73% za dostateczną i 19,70% za niedostateczną. Usługi gastronomiczne na przestrzenie kilku ostatnich lat zostały wzbogacone i uległy znaczącej poprawie.

Dostępność materiałów dydaktycznych została oceniona bardzo dobrze lub dobrze przez 51,52% respondentów, dostatecznie przez 31,82% badanych, a 16,67% wypowiedziało się negatywnie. Również w tym przypadku należy zwiększyć ilość publikacji

dydaktycznych (skryptów) oraz materiałów dydaktycznych dostępnych na stronie internetowej PWSZ (wykłady w postaci plików PDF, itp.).

Krytycznie została oceniona możliwość wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji. Tylko 37,88% badanych ocenia tę możliwość bardzo dobrze lub dobrze, natomiast dostatecznie aż 33,33% badanych, zaś negatywnie aż 28,79% respondentów. Nasuwa się wniosek o zwiększenie obszarów specjalizacji oraz możliwości wyboru przedmiotów.

Również słabo została oceniona działalność Biura Karier oraz doradztwo zawodowe. Tylko 36,36% badanych wybrało ocenę bardzo dobrą, natomiast ocenę dostateczną wybrało 33,33% respondentów, a negatywną 30,30%. Także w tym zakresie należy poprawić jakość usług świadczonych przez Biuro Karier oraz jakość doradztwa zawodowego.

System oceny wyników studiowania/ewaluacja został oceniony jako bardzo dobry lub dobry przez 50% studentów, ocenę dostateczną wybrało 39,39%, a negatywną 10,61% respondentów.

Jakość zakwaterowania w domu studenta oceniona została przez 44,9% badanych jako bardzo dobra i dobra, dostatecznie przez 32,65%, a niedostatecznie przez 22,45%. Dość duża ilość negatywnych ocen wymaga sprawdzenia jakości zakwaterowania studentów w domu studenta.

Wyposażenie biblioteki uzyskało 67,69% ocen bardzo dobrych i dobrych, 21,54% ocen dostatecznych i 10,77% ocen niedostatecznych.

Duszpasterstwo akademickie na ogół negatywnie przez 37,70% osób badanych, dostatecznie przez 32,79%, a pozytywnie tylko przez 29,51% respondentów.

Równie negatywnie oceniana jest oferta studenckich kół naukowych. 30,65% osób ocenia je negatywnie, 45,16% dostatecznie, a bardzo dobrze i dobrze tylko 24,19%. Należy koniecznie usprawnić działalność kół naukowych, uatrakcyjnić ich ofertę naukową oraz odpowiednio je dofinansować.

Stopień opanowania wybranych kompetencji wzrósł w stosunku do posiadanych kompetencji przed podjęciem studiów w PWSZ. Porównanie przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Porównanie kompetencji przed podjęciem studiów oraz posiadanych obecnie

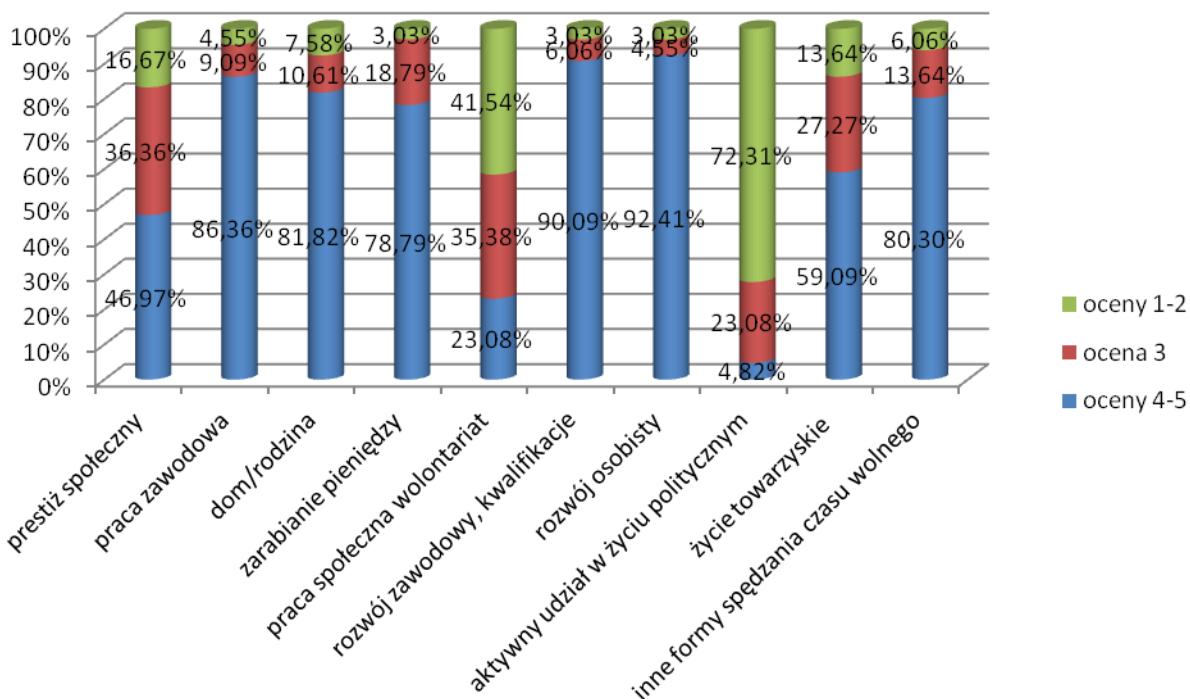
Kompetencja	Odpowiedź					
	Przed studiami			Obecnie		
	5-4	3	2-1	5-4	3	2-1
kreatywność	62,12%	27,27%	10,61%	84,38%	14,06%	1,56%
samodzielność pracy	65,15%	25,76%	9,09%	89,06%	7,81%	3,123%
specjalistyczna wiedza teoretyczna	33,85%	40,00%	26,15%	81,54%	15,38%	3,08%
specjalistyczne umiejętności zawodowe	32,31%	40,00%	27,69%	83,08%	10,77%	6,15%
szeroka wiedza ogólna	40,00%	47,69%	12,31%	80,00%	16,92%	3,08%
umiejętności analityczne	51,56%	34,38%	14,06%	87,69%	7,69%	4,62%
umiejętności informatyczne	47,69%	36,92%	15,38%	78,46%	20,00%	1,54%
umiejętność komunikowania się	61,54%	30,77%	7,69%	87,69%	9,23%	3,08%
umiejętność krytycznego myślenia	52,31%	35,38%	12,31%	80,00%	18,46%	1,54%
umiejętność negocjacji	50,77%	27,69%	21,54%	75,38%	21,54%	3,08%
umiejętność podejmowania decyzji	61,54%	24,62%	13,85%	87,50%	9,38%	3,12%
umiejętność pracy w	56,25%	25,00%	18,75%	86,15%	7,69%	6,15%

Kompetencja	Odpowiedź					
	Przed studiami			Obecnie		
	5-4	3	2-1	5-4	3	2-1
warunkach stresu						
umiejętność pracy zespołowej	64,62%	20,00%	15,38%	89,23%	6,15%	4,62%
umiejętność przewodzenia grupie	47,69%	29,23%	23,08%	76,56%	18,75%	4,69%
umiejętność rozwiązywania problemów	61,54%	29,23%	9,23%	89,23%	9,23%	1,54%
umiejętność samooceny	60,00%	29,23%	10,77%	83,08%	15,38%	1,54%
umiejętność uczenia się/samokształcenia	56,92%	27,69%	15,38%	83,08%	13,85%	3,08%
znajomość języków obcych	33,85%	35,38%	30,77%	56,92%	27,69%	15,38%

Jeżeli chodzi o przyczynienie się zdobytej wiedzy w procesie kształcenia do znalezienia pracy, to wynik nie jest jednoznaczny. Odpowiedzi TAK udzieliło 36% respondentów, a odpowiedzi NIE – 30% badanych. Natomiast jeżeli idzie o stopień przyczynienia się zdobytej wiedzy w procesie kształcenia do znalezienia pracy, to otrzymano następujące informacje: stopień bardzo dobry i dobry – 40,62%, stopień dostateczny – 34,38%, a niedostateczny – 25%.

Waga poszczególnych celów życiowych respondentów została przedstawiona na wykresie:

Wykres 29. Waga poszczególnych celów życiowych respondentów

Jak wynika z powyższego wykresu respondenci najbardziej cenią sobie rozwój zawodowy i uzyskiwane kwalifikacje, rozwój osobisty, pracę zawodową, dom i rodzinę, inne formy spędzania wolnego czasu czy zarabianie pieniędzy. Rzadkością natomiast jest aktywny udział w życiu politycznym.

Respondenci rozpoczęli poszukiwanie pracy już przed podjęciem studiów – zajęło się tym 26% badanych. Natomiast po otrzymaniu dyplomu robi to 22% badanych. Najczęściej respondenci znajdują pracę przed rozpoczęciem studiów – 46,97% badanych. Natomiast od

3 do 12 miesięcy po otrzymaniu dyplomu znajduje pracę około 31% respondentów. Są przypadki poszukiwania pracy więcej niż rok – około 11%.

W chwili przeprowadzania ankiety 75,76% badanych osób, to pracownicy najemni na pełnym etacie. Głównym kryterium, jakim kierują się osoby przy wyborze pierwszego pracodawcy, to chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy – 50% badanych, możliwość rozwoju zawodowego – 37,88%, czy dogodna lokalizacja miejsca pracy – 21,21%. Jednym z najważniejszych kryteriów rekrutacji do pracy było doświadczenie zawodowe – 42,42%, następnie cechy osobowości i charakteru – 18,18%, kierunek studiów 12,12%, czy rekomendacja osób trzecich – 9,09%. Jak wynika z badań kierunek ukończonych studiów nie odgrywa dla pracodawców większej roli.

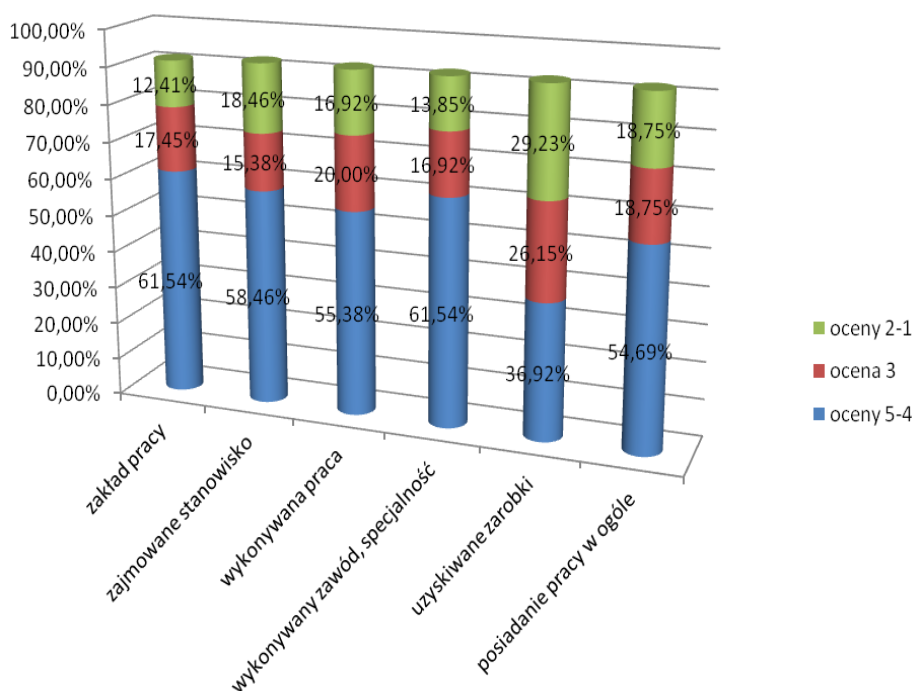
Spośród badanych osób 68,18% pracuje w sektorze prywatnym, a 27,27% w sektorze publicznym. Największą popularnością cieszy się branża związana z inżynierią, konstrukcją i technologią – 31,82%. Następne miejsca zajmują: energetyka – 19,7%, produkcja – 18%, instalacja/utrzymanie/serwis – 13,64%.

Firmy, w których pracują respondenci prowadzą działalność międzynarodową (45,45%), krajową (19,7%), regionalną (13,64%) i lokalną (12,12%). Wielkość zakładów waha się powyżej tysiąca osób (22,73%), poprzez liczbę zatrudnionych od 51 do 200 (21,21%), po firmy zatrudniające od 6-50 osób (18,18%). Stanowiska zajmowane przez respondentów to głównie specjalista (31,82%), pracownicy fizyczni (19,7%), czy kierownicy (10,61%). Praca wykonywana jest głównie w Polsce (87,55%), a czasami za granicą (4,55%). W Pile pracuje 36,36% badanych, w województwie wielkopolskim 25,76%, a w powiecie pilskim 12,12% badanych. Uzyskiwane zarobki mieszczą się w grupie około 60% respondentów w zakresie od 2000 do 4000 zł. Są osoby (9%), które zarabiają powyżej 9000 zł. Płacę minimalną uzyskuje tylko 6,06% badanych.

Do tej pory większość badanych pracowało dla jednego pracodawcy – 45,45%, natomiast dla dwóch – 25,76%. Dla pięciu i więcej tylko 4,55% badanych. Powodem ostatniej zmiany miejsca pracy były głównie niskie zarobki (30,30%), niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji (21,21%), chęć zdobycia nowych kwalifikacji (19,7%). Miejsca pracy nie zmieniło 34,85% badanych.

Zadowolenie z wybranych elementów statusu zawodowego przedstawiono w poniższym wykresie:

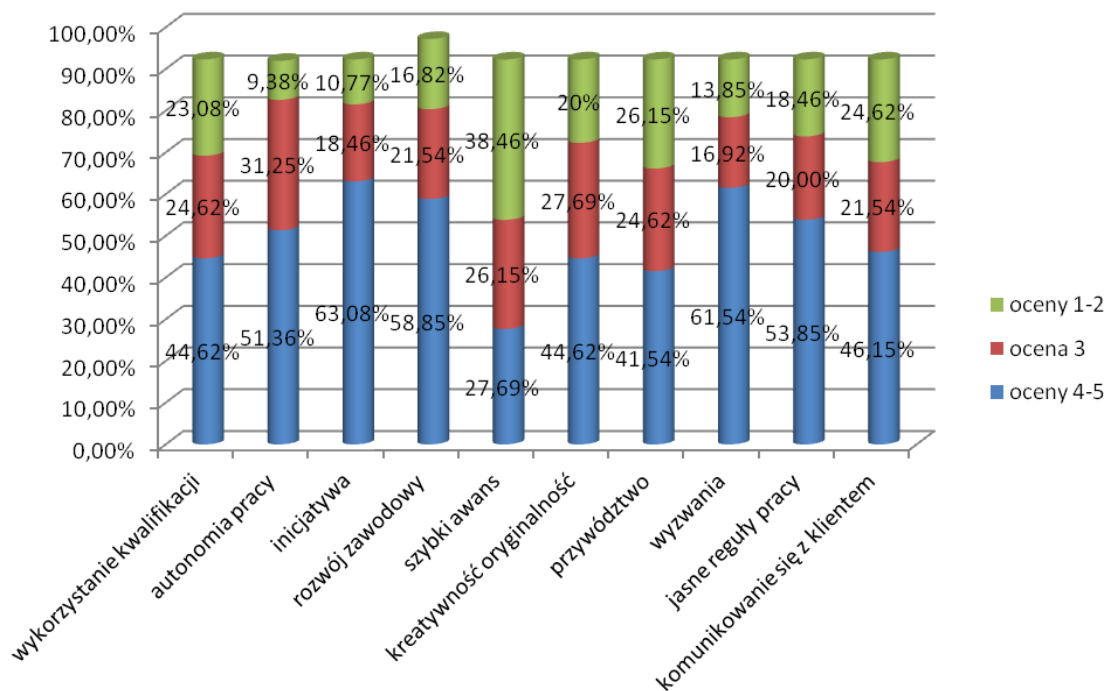
Wykres 30. Zadowolenie respondentów z wybranych elementów statusu zawodowego

Jak wynika z powyższego wykresu najmniej respondenci zadowoleni są z uzyskiwanych zarobków natomiast duże znaczenie ma dla nich wykonywany zawód/specjalność, zakład pracy czy posiadanie pracy w ogóle.

Charakterystyka właściwości pracy wykonywanej przez respondentów została przedstawiona na poniższym wykresie:

Wykres 31. Właściwości pracy wykonywanej przez respondentów

Jak wynika z wykresu większość respondentów wykonuje pracę, która nie zapewnia szybkiego awansu zawodowego. Wykonywana praca wymaga dużej inicjatywy, stawia wyzwania oraz zapewnia rozwój zawodowy.

Większość badanych, po ukończeniu PWSZ brała udział w szkoleniach (63,64%) natomiast 36,36% nie uczestniczyło w formalnej edukacji. Najwięcej osób podnosi swoje kwalifikacje zawodowe na uzupełniających studiach magisterskich (34,85%) oraz kursach (24,24%) i szkoleniach (18,18%). 59,09% planuje udział w jakiegokolwiek formie kształcenia, a 40,91% nie wykazuje takiej chęci. Najwięcej osób chce podnosić swoje kwalifikacje na kursach (28,79%) i szkoleniach (25,76%). Motywem do dalszego kształcenia jest chęć awansu zawodowego (37,88%), chęć poprawy statusu materialnego (25,76%), zainteresowanie tematyką (21,21%), wymagania kwalifikacyjne (około 32%).

STRESZCZENIE WYNIKÓW BADAŃ

W 2009 roku Biuro Karier pozyskało od **743** dane absolwentów i ich zgody na udział w badaniu po trzech latach od ukończenia studiów.

Przed przystąpieniem do realizacji badań w roku 2012 r. uzyskane dane poddano weryfikacji. Spośród złożonych formularzy **22** odrzucono ze względu na brak zgody na przetwarzanie danych lub niekompletność, nieczytelność danych. Do **63** osób wysłane zostały za pośrednictwem tradycyjnej poczty prośby o podanie adresu e-mail – **3** osoby nie odebrały korespondencji. Adres swojej poczty elektronicznej udostępniło zaledwie **8** absolwentów.

667 osób objęto badaniem, tj. wysłano do nich zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu, co stanowi 89,8% złożonych ankiet. Po wysłaniu zaproszenia wróciło **48** wiadomości z informacją o nieaktualnym adresie. De facto skutecznie dostarczono **619** wiadomości elektronicznych. Na wysłane zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu ankiety wypełniły **93** osoby; na wysłane przypomnienie ankiety wypełniło **50** osób. Liczba uzupełnionych ankiet wyniosła **143**. Ponownie wysłane zostało przypomnienie – ankiety wypełniły **3** osoby. Liczba ankiet pozostałych do uzupełnienia: **473 absolwentów poinformowano telefonicznie**. Po informacji telefonicznej pozyskano **150** ankiet (58 osób nie dokończyło ankiet, ich wyniki nie były brane pod uwagę podczas analizy danych). Ogółem pozyskano **351** odpowiedzi, w tym: niedokończone odpowiedzi **58** (9,4%). Absolwenci wypełnili w całości **293** ankiety (47,33%).

W badanej grupie zdecydowaną większość stanowią kobiety (ponad 56%). Największą grupę respondentów (251 osób, 85,66%) stanowili ludzie młodzi, od wieku poniżej 25 r.ż. do 35 r.ż.

Respondenci byli najczęściej absolwentami liceów ogólnokształcących (prawie 46%) oraz techników zawodowych (34,81%). Kilku absolwentów w komentarzach dokonało wpisu, że są absolwentami szkół policealnych, natomiast dwie osoby studiów magisterskich.

Liczba ankietowanych, którzy ukończyli studia w trybie stacjonarnym (57,34%) jest wyższa (42,66%) od liczby absolwentów studiów niestacjonarnych (15% przewaga absolwentów studiów stacjonarnych).

Blisko 60% absolwentów legitymuje się oceną dobrą lub dobrą plus (59,04%) uzyskaną na dyplomie ukończenia studiów, więcej niż co trzecia osoba otrzymała ocenę bardzo dobrą.

W trakcie studiów pierwszego stopnia tylko 4 osoby (1,36%) posiadały doświadczenie zawodowe (praktyki, praca) lub edukacyjne (studia, kursy) za granicą – wszystkie związane z profilem studiów. W uczelni nie funkcjonował wówczas program Erasmus, dziś w ramach jego założeń studenci mają możliwość odbywania praktyk oraz studiowania w takich państwach jak: Turcja, Słowacja, Rumunia, Litwa, Bułgaria, Belgia.

Badani absolwenci PWSZ w Pile byli aktywni zawodowo w trakcie studiów; blisko 75% deklaruje, że studiując byli jednocześnie: zatrudnieni, zgodnie z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą (31,06%), zatrudnieni, bez związku z kierunkiem studiów lub potencjalną przyszłą pracą absolwenta (33,79%), odbywali ponadprogramowe praktyki lub byli zaangażowani w działalność wolontariacką (5,12%), przebywali na stażu (blisko 5%; dotyczy studentów studiów niestacjonarnych).

Aktywność studencką/społeczną wykazało zaledwie 15,02% ówczesnych studentów, w tym: praca w studenckim kole naukowym, organizacjach studenckich (15 osób),

przynależność do organizacji sportowych (9 osób), pracę w organizacji pozarządowej deklaruje 8 osób.

Nad dzieckiem i/lub innym członkiem rodziny opiekę sprawowało 5 osób. Co trzeci ówczesny student (30,37%) nie pracował w trakcie studiów, w tym z własnego wyboru nie pracowało 49 respondentów.

Podstawowym motywem wyboru PWSZ w Pile przez ankietowane osoby było: położenie uczelni blisko miejsca zamieszkania (ponad 75% wskazań), uzyskanie w PWSZ w Pile kwalifikacji zawodowych, które ułatwiłyby zdobycie pracy – blisko co drugi ankietowany wyraził taką opinię (ponad 46%); dla respondentów ważna była również interesująca oferta kierunkowa/przedmiotowa Uczelni oraz niemal na równi oceniane: przystępne postępowanie rekrutacyjne, zasady i organizacja toku studiów przyjazne dla studentów, profil programowy PWSZ w Pile był zbieżny ze zdobytym wcześniej wykształceniem i/lub doświadczeniem zawodowym.

Gdyby absolwenci PWSZ w Pile mogli dokonać ponownego wyboru studiów i kierunku, na których chcieliby studiować, ich wybór padłby na PWSZ w Pile – ponownie chcieliby studiować ponad 63% respondentów.

Ocenie absolwentów poddano realizację procesu dydaktycznego; najwyżej ocenili oni opiekę promotora pracy dyplomowej; ocenę dobrą wystawiono: merytorycznemu przygotowaniu kadry akademickiej, możliwości wyboru przedmiotów/obszarów specjalizacji, jakości sal dydaktycznych, szerokiej oferty dydaktycznej i wyposażeniu biblioteki.

Dzięki ukończeniu studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile kompetencje jej absolwentów wzrosły średnio o pół oceny w skali 5-stopniowej; największą zmianę odnotowano w dwóch kryteriach, gdzie zmiana na korzyść wyniosła blisko 1 punkt, tj.: w specjalistycznych umiejętnościach zawodowych, zapewne dzięki odbywaniu licznych, obowiązkowych praktyk zawodowych oraz specjalistycznej (kierunkowej) wiedzy teoretycznej, co oznacza, że Uczelnia kształci odpowiedzialnie i efektywnie – wyraźny jest związek teorii z praktyką.

Większość absolwentów (159 osób, tj. 54,27%) jest zdania, że zdobyta w procesie kształcenia wiedza nie przyczyniła się w ich przypadku do znalezienia pracy, jednak nie wiele mniejsza liczba (134, tj. 45,73%) ma odmienne zdanie dotyczące tej kwestii.

Według respondentów do najważniejszych celów życiowych należą (średnia punktów w skali od 1 do 5): dom i rodzina (4,66), rozwój osobisty (4,57) i rozwój zawodowy oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych (4,34).

Blisko 43% respondentów rozpoczęło poszukiwania pierwszej pracy jeszcze przed rozpoczęciem studiów, ponad co trzeci dopiero po otrzymaniu dyplomu studiów pierwszego stopnia, na co najmniej 6 miesięcy przed egzaminem dyplomowym zatrudnienia szukało 36 respondentów, między 4 a 6 miesiącem przed ukończeniem studiów tylko 4 osoby były zainteresowane podjęciem zatrudnienia, zaś poniżej 3 miesięcy zaledwie 8 osób; 5,5% badanych w ogóle nie szukało pracy.

Przed podjęciem studiów zatrudnienie posiadało 129 ankietowanych, co 10 z nich rozpoczął pracę jeszcze w trakcie studiów, kilku (5 osób) miało „zarezerwowaną” posadę przed uzyskaniem dyplomu, ponad 15% absolwentów znalazło pracę w ciągu trzech miesięcy od skończenia studiów, co 9 w ciągu 4-6 miesięcy, niewiele ponad 5% rozpoczęło zdobywanie doświadczenia zawodowego w ciągu 7-12 miesięcy po studiach. W rok po otrzymaniu dyplomu pracę znalazło 16 osób, dwa lata po – 19 ankietowanych.

Wśród motywów, które kierowały respondentów przy wyborze pierwszego pracodawcy są: chęć podjęcia jakiegokolwiek pracy – blisko 50% wskazań, dogodna lokalizacja miejsca pracy (30%), możliwość rozwoju zawodowego (26%), praca dostosowana do wiedzy i umiejętności (22,5%).

Aktualnie aktywnych na rynku pracy, byłych studentów PWSZ w Pile, znajduje się blisko 90%, w tym: pracę najemną na pełen lub więcej etat wykonuje 73,38%, w niepełnym wymiarze pracuje 2,39%, w ramach umów cywilno-prawnych 14,10%, staż odbywa 4% absolwentów. Własną działalność gospodarczą prowadzi jedynie co 12 respondent.

Absolwenci PWSZ w Pile odpowiedzieli na pytanie związane z kryteriami rekrutacji, istotnymi dla ich aktualnego pracodawcy. Do najważniejszych należą: doświadczenie zawodowe (dla co trzeciego pracodawcy), cechy osobowościowe i cechy charakteru (23,89%), co 10 pracodawca wysoko ocenia kierunek ukończonych studiów.

Osoby aktywne zawodowo w niewielkiej przewadze zatrudnione są w sektorze prywatnym, zaledwie o 8 osób mniej zatrudnia sektor publiczny. Jedynie sektor non profit reprezentuje niewielka liczba respondentów – 7 osób.

Do najbardziej licznie reprezentowanych branż, w których zatrudnienie znaleźli badani absolwenci PWSZ w Pile należą: administracja biurowa i państwowa, edukacja i szkolnictwo wyższe, inżynieria, konstrukcje, technologia, produkcja, służba zdrowia i bankowość, co bezpośrednio związane jest z kierunkami kształcenia, znajdującymi się w ofercie dydaktycznej Uczelni.

Firmy, w których zatrudnieni są badani absolwenci PWSZ w Pile, mają niemal na równi zakres lokalny, jak i międzynarodowy, w dalszej kolejności krajowy i regionalny.

Ośmiu ankietowanych absolwentów prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, blisko 35% pracuje w mikro i małych firmach, 28% zatrudnionych jest w dużych przedsiębiorstwach, 73 osoby (27,55%) pracują u pracodawców zatrudniających 500 i więcej pracowników.

Respondenci zajmują stanowiska przede wszystkim wykonawcze (personel biurowy, pracownicy szeregowi) i specjalistyczne, zatrudnieni są także jako pracownicy fizyczni (ok. 13%). Nadzór nad małym zespołem sprawuje 21, nad dużym 8 osób, 13 pracuje na stanowisku starszego specjalisty, natomiast 5 piastuje stanowisko dyrektora; tyle samo absolwentów pełni funkcję członka zarządu. Na stażu przebywają 4 osoby.

Większość absolwentów PWSZ w Pile pracuje na terenie kraju (87,71%), w tym: 31,5% w Pile, 11% w powiecie pilskim, 32% w województwie wielkopolskim, reszta zatrudnionych jest w pozostałych częściach kraju.

Zaledwie osiem osób pracuje poza granicami kraju, w tym: 7 w jednym z krajów Unii Europejskiej i jedna w innym kraju europejskim.

Płacę minimalną otrzymuje co dziesiąty absolwent Uczelni, nieco więcej, chociaż nadal poniżej średniej krajowej (3 640,56 zł, dane za wrzesień br.) zarabia blisko 50%. Zarobki zaledwie dziesięciu osób przekraczają 5000 zł brutto miesięcznie (3,77%). 31 osób odmówiło udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące poborów.

Z doświadczeń zawodowych respondentów wynika, że w większości przypadków pracowali oni dla jednego pracodawcy (ponad 43%) – co może świadczyć o stabilności zatrudnienia, niemal co trzeci pracował u dwóch pracodawców, 11,6% ankietowanych

zmieniało pracę dwukrotnie, 3,75% trzykrotnie. U pięciu i więcej pracodawców zatrudnionych było 9 osób.

Wśród powodów, które decydowały o zmianie pracy przez absolwentów, najczęściej wymieniane były: niskie zarobki (prawie 21%), niewykorzystywanie posiadanych kwalifikacji (14%), chęć zdobycia nowych kwalifikacji u nowego pracodawcy (ok. 13%) oraz charakter pracy nieodpowiadający kwalifikacjom respondentów.

Absolwenci zapytani o powody zadowolenia z pracy, udzielili odpowiedzi, że najwyższą ceną następujące elementy (w skali od 1 do 5): fakt posiadania pracy w ogóle (4,15), wykonywany zawód (3,9) oraz miejsce (zakład pracy – 3,8). Najmniej cieszą absolwentów uzyskiwane zarobki (3,09).

Właściwości pracy zawodowej raczej nie spełniają oczekiwań absolwentów, którzy zauważają niewielką szansę na np. szybki awans, możliwość wykazania się przywództwem, nie bardzo mają sposobność do wykazania się kreatywnością, inicjatywą, nie w pełni wykorzystują swoje kwalifikacje, a wykonywana praca w niewielkim stopniu stawia przed nimi wyzwania.

Aż 1/4 respondentów w ciągu trzech lat od ukończenia studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile nie aktualizowała swojej wiedzy i nie podnosiła swoich kwalifikacji w sposób formalny. Wśród form kształcenia, w których ankietowani uczestniczyli, wymienić należy: uzupełniające studia magisterskie, w większości, kontynuujące kierunek studiów ukończony na studiach I stopnia, 4 osoby zdecydowały się na ponowne rozpoczęcie studiów licencjackich, 2 na ponowne rozpoczęcie studiów inżynierskich, 51 osób uczestniczyło w kursach, 48 odbyło szkolenia, ponad 8% kontynuuje kształcenie na studiach podyplomowych, ponadto dwóch absolwentów Uczelni rozpoczęło studia doktoranckie.

Ponad dwie trzecie badanych absolwentów (64,16%) planuje kontynuować kształcenie. Studia licencjackie i inżynierskie ma zamiar rozpocząć ponownie 10 osób. Studia uzupełniające magisterskie zamierza ukończyć ponad 13% (40 osób) respondentów (tutaj przeważają głosy proponujące utworzenie w PWSZ w Pile studiów drugiego stopnia), tytuł naukowy doktora chciałoby uzyskać 6 absolwentów. Co piąty absolwent (66 osób) nosi się z zamiarem skorzystania z oferty studiów podyplomowych. Ponad połowa ankietowanych (52,9%) zamierza skorzystać z oferty kursowo-szkoleniowej, w tym:

Do czynników, które najbardziej determinują chęć respondentów do kształcenia się przez całe życie, zaliczyć należy: chęć awansu/rozwoju zawodowego (39,25%), chęć poprawy statusu materialnego (29,01%), oraz zainteresowanie tematyką (24,91%).